

Inuentarium libri quarti in distinctiones eius. XXII.

Questio prima distinctionis prime libri quarti.

Vtrum sacramenta no-

ue legis sint cause effectiue gratie. A
Premittit ante motionem questionis / continua-
tio et diuisio libri: cum tribus conclusionibus
textualibus prime partis huius distinctionis

prime.

Etimologia nominis sacramentum. A
Triplex acceptio sacramenti. A
Triplex definitio sacri: Augustini / magistri / et Hugonis. A
Tres conditiones requisite ad esse sacramentum proprie. B
Et quille conditiones ex tribus definitionibus sacramenti colliguntur. ibidem.
Quomodo sacramentum ex similitudine representat: et ex institutione significat. B
Differentia inter representare et significare. B
Quomodo sacramenta significant effectum gratuitum: et etiam causam eius et finem. Et finem primam significationem sunt signa demon-
stratiua: finem secundam commemoratiua: finem tertiam pronostica. B
Differentia sacramenti finem Scoti / cum declaratione singularum clausularum. C
An sit precise de ratione sacramenti / quod sit signum sensibile: et an sufficiat esse signum spirituale. C
Differentia sacramenti finem Oclia et Camera. cum saluatione distinctionis Scoti. C
Nec character nec corpus christi sub speciebus est sacramentum. C
Quomodo in definitione sacramenti excluduntur ve. te. sacramenta: et imagines picte / serpens eneus / agnus paschalis / virga aaron et similia. C
Quod coluba super christum visa: et lingue ignee super apostolos / non sunt sacramenta. C
Tres conditiones signi efficacis. C
Opinio Tho. et Alexan. de causalitate sacramentorum late recitatur: et de virtute sacramentis inexistente. D
Opinio contraria Scoti. et Oclia recitatur. D
Causa differentis: et quod sit vna rem causare aliam: et quomodo causa secunda causet: an per solam assistentiam dei effectum ad sui presentiam producentis. C
Differentia cause in causam proprie dictam: et in causam sine qua non. C
Replica quod causa sine qua non: ita vere est causa sicut causa naturalis. C
Diuisio cause in principalem et instrumentalem. F
Quod sacramenta no. le. sunt cause effectus sacramentalis: probatur auctoritate. B
Quid intelligitur per effectum sacramentalem. B
Sacramenta no. le. non sunt cause gratie ex natura propria. B
Sacramenta noue legis non sunt cause dispositionis preiue ad gratiam. B
Character non est dispositio preiua ad gratiam. B
Omnatus non est ponendus similis characteri in suscipientibus sacramentum iterabile. B
Sacramenta respectu characteris et ornatus / non habent proprie causalitatem: vt ad terminum sue actionis / quem attingunt. B
In sacris no. le. non est ponenda virtus supernaturalis. D
Quod omnis opus. quod ponit pluralitatem sine necessitate est irratio-
nabile et cotemenda. D
Sacramenta no. le. sunt cause gratie non principales: sed instru-
mentales. D
Sacramenta no. le. non sunt cause effectus sacramentalis per accidens: sed cause sine qua non. D
De duplici definitione quid rei et quid nominis. Et duplici quid rei quid ditatiua et descriptiua: et qua definitione quilibet terminus potest diffiniri. F
Atrum creare simpliciter repugnet creature. Z. Item. q. iiii. dist. iiii. s. secundi collect.
Quid importet ly creare. Z.
De duplici potentia ordinata et absoluta: tam in deo quam in creatura. Z.

Secundam potentiam creare repugnat creature: non finem secundam. Z.

Late disputatur et arguitur quod sacramenta non sunt cause sine qua non. Z.

Ponitur alius modus imaginandi: finem quem ita vere sacramenta sunt cause gratie. sicut cause naturales suorum effectuum. Z.

Hic modus imaginandi impugnat. D. et soluuntur rationes. ibidem.

De ratione et virtute causalitatis et cause secunde: late disputatur. Z. D.

Educi de potentia materie quid est. D.

An concedendum sit quod anima intellectiua / et gratia educatur de potentia materie. D.

Saluatur differentia inter causam proprie dictam: et causam sine qua non / plus finem nomine quam finem rem in causis secundis. D.

Questio. ij.

Utrum congruebat institui sacramenta in cuiuslibet legis tempore pro lapsu hominis reparatione.

Sacramentorum institutio non fuit necessaria simpliciter: nec in ordine ad finem: sed erat necessaria ex suppositione ordinatiois diuine. A.

Tres sunt status hominis: nature / et ille triplex legis et gratie. B.

Sacramenta sunt quedam medicine. C.

Sacramenta non fuerunt congrua ante lapsum hominis. D. nec in beatitudine: nec in paradiso. ibidem.

Sacramentum matrimonij non est institutum in paradiso. D.

Pro qualibet lege post lapsum instituta sunt sacramenta. D.

Per quid remissum est originale tempore legis nature. F.

Congruum fuit institui diuersa sacramenta pro diuersarum legum temporibus. C.

Que sacramenta pro qualibet lege sunt instituta post hominis lapsum. F.

Quod et quod fides sufficiebat paruulis per remissionem originalis. F.

A solo deo possunt institui sacramenta. B. D.

Aliud est instituire signum ad significandum simpliciter / et ad significandum efficaciter. Est etiam aliud institutio. et institutiois promulgatio: promulgatio fieri potest a creatura: non institutio. B. H.

Quo intellectu moyses dicatur legislator: et quis proprie dicendus est legislator. D.

Ex tribus sacramenta habent efficaciam: diuina institutio / christi sui passione / fide ecclesie. F.

De partibus integralibus sacramenti in genere: quod in sacramento no. le. requiruntur vba: non in sacramentis ve. le. Z.

Questio. iij.

Utrum ceremonie ve. le. que dicuntur sacra generali vocabulo: contulerunt gratiam rite vtentibus ex opere operato.

Quid intelligitur nomine ceremoniarum: et de earum diuersitate. A.

Gratia dupliciter datur: quandoque ex opere operante: quandoque ex opere operato. B.

Tres opiniones recitantur de materia questionis. C.

Cerimonie non contulerunt gratiam ex opere operato: sed per modum meriti ex opere operante. D.

Ufus sacramentorum ve. le. non habet gratiam / de congruo dispositio ad gratie susceptionem. D.

Exponuntur varie auctoritates. contra predicta sonantes. D.

Quod tria sunt sacramenta legis nature / decime / sacrificia / oblationes: et quod fuerunt a deo instituta. C.

Matrimonium quod potest dici sacramentum tempore legis nature: et ad quid institutum. C.

Sacramenta tria: legis nature non fuere necessitatis: sed spontanea nec voluntatis: et de eorumdem significationibus. C.

Quod circumcisio: licet instituta sit ante legem tempore Abrahe cui data est: computatur tamen inter sacramenta legis moysi. C.

De numero sacramentorum legis scripture: et eorum differentijs. F.

Quod sacramenta ve. le. emundabant carnem. B.

De rationalitate legalium sacramentorum. D.

Quod aqua expiationis / et eius sacrificium polluit sacrificantem: quibus ceteri mundabantur. B.

Questio. iiii.

Inuentarium libri quarti

Utrum circūcisionis sacramentū masculis/currente lege necessarium/institutione baptisimi factū est mortiferū.
Circūcisionis diffinitiones.
Duo sunt effectus sacramentorū: peccati remissio/et gratie collatio.
Secundum oēs circūcisio ex vi circūcisionis tollit originale.
An circūcisio cōferat gratiā ex vi circūcisionis: recitant quattuor opiniones.
Respōdetur ad dubium.
Non sine gratia remittitur culpa de potentia ordinata.
Quomodo pbat ex scriptura: qd circūcisio ex vi sacramenti tollit originale.
Circūcisio confert gratiā ex ope opato.
In institutione circūcisionis/deus principaliter intēdit gratiam qd peccati originalis remissionem.
Circūcisio fuit sacramentū proprie dictum.
In circūcisione tria cōsiderantur: efficacia/significatio/observatio.
Circūcisio fuit de necessitate salutis/masculis de domo abrae.
nisi excusaret impossibilitas/aut dispensatio dei specialis.
Qui dicantur de domo abrae.
an idem sit esse de domo/et semine abrae.
Paruuli ante octauū diem defuncti: quo utebantur remedio contra originale: recitant opiniones.
Qd est pactū qd per omissionem circūcisionis irritatur.
Ad circūcisionem tenebantur etiam purgati ab originali.
Quid de filiis israel in deserto non circūcisit. et a iohanne in galgalis circūcisione accipientibus.
Octaua dies fuit de necessitate precepti circūcisionis non sacramenti.
Culter lapideus nō fuit necessarius: neq; ppter pceptum: neq; propter sacramentū: sed cōgruus significationi.
De tempore cessationis circūcisionis.
De baptisimi institutione: qd nō est certum quādo baptisimus a christo instituitur: licet certū sit ipm a christo institutū: et certū eius promulgatio.
Promulgatio baptisimi fuit duplex: quedā p modū cōsiliij: quedā p modū pcepti. Et quō obliget ad qd cōsiliū simul et pceptum.
Cōsiliū euangelicū quō obliget vt non contemnat.
De euacuatione circūcisionis siue eius cessatione/opinio Tho. recitatur et impugnat.
Scotus distinguit quattuor: tpa circūcisionis/et duo baptisimi: et fm hoc ipse respōdet de legalij cessatione/et baptisimi obligatione.
Determinat veritas p quinque cōclusiones de legalij cessatione et baptisimi institutione/pariter et obligatione.
De euacuatione legis/quantū ad vtile: et quantū ad necessitatē quoad iudeos et gentes.
De rationabilitate et cōgruentia circūcisionis: quantū ad oēs circūstantias.
Circūcisio delet etiam actualia peccata: si inuenit in subiecto.
Legalia quomodo cessauerunt ad litterā: non autē quoad fructum finem et signatum.
De facto petri et pauli reprehendentis petrum.
Quomodo legalia manserūt quoad mysteriū finem et signatū: tam quoad moralia qd iudicialia/qd etiam ceremonialia.
Quomodo christus non soluit legem: sed impleuit.
Quō circūcisio data est in sedus eternū: cū tñ cessauerit.
Distinctio. ij. Questio. s.
Utrum sacramēta no. le. in septenario numero a deo instituta/ sint sacramentis ceteris perfectiora.
De varijs gratie effectibus rememoriatiue.
De sufficiētia siue rōne numeri septenarij sacramentorū sumpta ex distinctione morborū ptra quos sacramēta sunt instituta.
Ratio numeri sacramentorū: prout sunt adiutoria anime ad vtutes acqrendas: sumpta a numero septenario virtutum.
Ratio numeri sacramentorū: put psciunt animā quantū ad vitā eius primā p cōparationē ad vitā naturalem hominis.
De ratione ordinis sacramentorū.
De sacramentorū no. le. institutione: an oia a christo: an aliqua ab apostolis instituta sint: recitant opiniones.

Numerus sacramentorū nō accipit ex distinctione materie: neq; ex effectibus eorū: neq; ex fine vltimo: sed ex fine ppinguo.
Oia sacra no. le. sunt a christo instituta et promulgata.
De institutione singulorū sacramentorū a christo quando et vbi facta sit.
De perfectione sacramentorū no. le. et peminētia intētia et extētia sua supra sacramēta legis nature et scripte.
Sacramēta no. le. esse alijs perfectiora tripliciter intelligit.
Utrum sacramēta no. le. ante passionē christi instituta/ maiorē gratiam cōtulerūt post passionē qd ante: et quō christus meruit sacramentis efficaciam. Quid deniq; est sacramentorū efficacia in causando.
Sacramēta no. le. pferūt gratiā: etiā ei qd prius habet gratiā: etiā quantūlibet et extēsam: nō sic sacramēta ve. te.
Quomodo sacramēta habent efficaciam a passione christi.
Quid est sacramēta habere efficaciam.
In sacramentorū institutione concurrunt misericordia et veritas: quomodo.
Passio christi exhibita/ maiorē gratiā contulit per sacramēta/ qd pmissa.
Quō sacramēta fluxerūt ex latere christi dormientis.
Gratia sacrorū est eadem cū gratia virtutum et donorū.
Quid intelligit per gratiā virtutū: qd gratia sacramentorū est virtus. s. charitas distincta a ceteris virtutibus et donis: non autem a gratia virtutum.
Qd gratia et charitas est species specialissima: et ideo eadē specie in omnibus: non fm intensionem.
De permanentia et duratione sacramentorū no. le. et gratie eorūdem.
Utrum sacramēta non sint eterna: cum tamē sacerdotium christi sit eternum.
Questio. ij.
Utrum baptisimato iohannis baptizati erant baptisimo christi iterum baptizandi.
Utrum baptisimus dicebatur baptisimus iohannis.
Iohannes fuit promulgator sui baptisimatis: et solus eius minister.
Baptisimus iohannis non durabat nisi vsq; ad incarcerationē iohannis.
Iohannes fuit autor oim que fiebant in solo baptisimato.
Baptisimus iohannis non fuit sacramentū proprie.
Baptisimus iohannis non contulit gratiā ex ope operato.
De forma baptisimatis iohannis duplex opinio.
Opinio magistri qd nō omnes iohannis baptisimato baptizati: iterum baptizari oportuit baptisimo christi cū suis motiuis.
Opinio contraria. ibidem.
Soluuntur rationes et autoritates qd adducunt ab alexan. pro opinione magistri.
Refert dicere iterū baptizari: et iterato baptisimo baptizari.
Utrum iohannis baptisimato baptizatos post sufficiētē promulgationem baptisimi christi: necesse fuit baptizari baptisimo christi.
Baptisimus iohannis non fuit baptisimus simpliciter.
Fides et infidelitas nihil variat circa principalem effectum baptisimi.
Generale pceptū de recipiēdo baptisimū christi oēs obligabat.
Per impositionē manus apostolorū dabat sacramentū confirmationis et spūsancti ad robur visibiliter: per baptisimū christi inuisibiliter.
Quando valet consequentia a contrario sensu.
Apostoli sunt baptizati a christo: quando et vbi.
Quando locum habet: qd non sunt repetenda facta: sed omissa caute supplenda.
Quare magis seruabat forma baptisimi christi: cū baptizabant apostoli in nomine christi: qd cum iohannes baptizabat in nomine venturi.
Ad quid fuit baptisimus iohannis institutus: cū non cōtulit gratiam: nec proprie fuit sacramentum.
Quare baptisimus christi magis habuerit preparatorium antecedens qd circūcisio vel aliud no. te. sacramentum.
Utrum christus voluit baptizari a iohanne.

In distinctiones eius. XXII.

Pueri non baptizabantur iohannis baptisate. **B**

An mulieres sint baptizate baptisate iohannis. **B**

Distinctio. iij. **Q**uestio vnica.

Utrum baptisati christi sit vna eadem materia et forma ad eius effectus consecutionem necessaria: descriptio baptisati cum suarum particularum declaratione. **A. B. C. D. E.**

De quidditate baptisati: an sit lotio tantum: an aggregatum ex lotione verbis et intentione. **B.**

De suscipiente baptisatum quod sit. **B.** et eius consensu. **B.** Sed de hoc magis infra. dist. iij.

Quomodo intelligendum est materia et formam esse in sacris. **C.**

Per materia sacramenti intelligit elementum: et per formam verbum. **C.**

Duplex est materia baptisati: propinqua scilicet lotio: remota et est aqua. **C. B.**

Sola aqua elementaris fluida est materia baptisati: et nullus alius humor: differens specie ab aqua elementari. **D. B.**

De congruitate aque ad materia baptisati. **D.**

Nullus seipsum baptizare potest. **D.**

De forma que est de necessitate baptisati. **C. B.**

Aliquid dicitur esse de necessitate sacramenti: aliquid de necessitate ministrum: aliquid de necessitate vtriusque. **C.**

Que sit forma baptisati: et eius expositio. **C. B.**

Amen non est de necessitate forme: nec ex parte sacramenti: nec ministrum. **C.**

De multiplici variatioe forme: mutatio addendo/subtrahendo/trasponendo: et quemadmodum quilibet harum multipliciter potest fieri: et quod stat cum sacramento: et quod non. **F.** Et deinceps fere per totam questionem.

Quid in verbis forme est de substantia forme. **F. B.**

Quod pronome ego non est de substantia forme. **F.**

Omnia verba forme sunt de necessitate ministrum. **C. B.**

Quid de grecis que alia forma videntur. **B.**

Dis mutatio forme facta a ministro: vt necessaria sacro: etiam si vni littere foret vel syllabe: aufert virtutes baptisati. **B. J.**

Mutatio verborum principalium forme baptisati: tollit virtutes baptisati: nisi excusetur dispensatio auctoris sacramentorum: aut nisi fieret per verba synonyma: vt per verba alterius lingue. **A.**

Que verba dicuntur synonyma. **A.**

Quod si verba principalia et lingue imperitia corrumperentur. **A.**

Ex dispensatione diuina apostoli baptizabantur in nomine christi: quod si nunc ita quis baptizaret: an vere baptizaret vel no. **L. L. M.**

Non baptizat qui in nomine trinitatis baptizat. **L.**

Solunt rationes et auctoritates in oppositum. **M.**

Non baptizat qui baptizat in nomine genitoris et geniti. **L.**

Solunt dicta in oppositum sonantia. **M.**

Quid de eo qui baptizat in nomine patris et filii et spiritus sancti et beate marie. **N.**

Non baptizat qui dicit in nominibus. **N.** dubio scdo: nec qui omittit ly in dub. iij. nec qui omittit ly et ibidem.

Non baptizat qui dicit ego lino/lauo/vel abluo/ibidem duo/ brio tertio.

Quid si loco te ponatur nomen proprium baptizati. dub. iij.

De institutione baptisati quoniam factus est a christo. **B.** dub. vii.

Quod si rationabilis institutio baptisati in nomine. **D.** dub. vii.

Distinctio. iij. **Q**uestio. j.

Utrum effectus baptisati in nomine indigne suscipiente sit infusio virtutum et gratie et remissio culpe et pene.

Distinguuntur varij effectus baptisati in remotione mali et collatione boni. **B.**

Recitantur tres opiniones de eo an virtutes theologice et morales in baptisate infundantur. **C.**

Gratia dei et peccatum ex natura rei non opponuntur: sed ex ordinatione diuina. **D.**

Deus posset peccatoe non punire eternaliter et innocentem punire temporaliter de potentia absoluta: nec propter hoc esset iniustus. **D.**

Replica quod peccatum et gratia repugnant formaliter: quod includit contradictionem simul in eodem esse culpa et gratia. **D.**

Gratia accipitur dupliciter: absolute et connotatiue. **D.**

Deus potest de potentia absoluta remittere culpa et penam sine infusione gratie. **D.**

Similiter sine ea acceptare hominem ad vitam eternam: secus

sine potentiam ordinatam. **D.**

Deus potest infundere gratiam et charitatem sine fide et spe. **C.**

Habitus charitatis potest esse sine habitu fidei tam infuso quam acquisito: licet actus charitatis non sit sine actu fidei seu cognitiuo. **C.**

Quod se habet habitus intellectus ad habitum voluntatis. **C.**

Possibile est virtutes morales generari in voluntate sine prudentia habituali in intellectu. **C.**

Virtutes theologice possunt infundi sine moralibus: et e contra. **C.**

Effectus baptisati est vniuersalis remissio peccatorum: quod probatur quibusdam congruitatibus. **F.**

Quis dicitur non indigne baptismum suscipere. **F.**

Utrum veniale dimittatur in baptisate quod placet. **F.**

Numquam peccatum dum placet dimittitur. **F.**

Baptisatus remittit penam eternam peccato originali debitam/non temporalem: cuius ratio assignatur. **B.** Remittit etiam temporalem et eternam peccato actuali debitam. ibidem. **B.**

Baptisatus fomitem minuit et extinguit. **D.**

Quod fomes non minuit sine essentia: sed quantum ad effectum. **B.**

In baptisate infunditur gratia: aut si preuit augetur. **J.**

In virgine maria nec gratia infusa est dum baptizata est: nec aucta: nec fomes imminutus. **J.**

In baptisate virtus charitatis infunditur. **J.**

In baptisate fides et spes infunduntur quod probabiliter tenentur. **L.**

Nulle virtutes eiusdem rationis cum acquisitis infunduntur in baptisate. **L.**

In baptisate non infunduntur virtutes morales de lege comiti. **D.**

Dans principia ad operationem non semper dat omnia necessaria ad eadem. **D.**

Gratia baptisati comitatur illuminatio/secundatio/incorporatio. **N.**

Quod baptismus aperit regnum celorum: non circumscribitur. **N.**

Virtutes infuse non sunt eiusdem rationis cum acquisitis: et cur magis conceditur quod in baptisate infunduntur virtutes theologice quam morales. **B. P.**

Utrum virtutes morales fidelium sint eiusdem rationis cum virtutibus infidelium. **P.**

Quod oibus virtutibus preter charitatem potest quod male vti. **P.**

De effectu baptisati in fide accedentibus/recedente fictione. **D. R.** **O**pinio collectoris. **B.**

Penitentia quod est secunda tabula post naufragium. **R.**

Cur baptismus non iteratur: et de sufficienti purificatione peccatorum per penitentiam. **B.**

Quomodo opus mortuum reuiuiscit quantum ad aliquid: et non quantum ad aliud. **L.**

Questio. iij.

Utrum oes suscipientes baptismum equaliter accipiant sacramentalem eius effectum.

Distinctio suscipientium baptismum: quia alij paruuli: alij adulti: et horum quidam videntur ratione: quidam non. **A.**

Dupliciter accipitur fictus accessus ad baptismum:

Item aliquis vult baptizari: vel simpliciter vel sine quid. **A.**

Eccllesia compellit fide accedentes: licet baptismum non recipiant: ad seruandum legem euangelicam. **A.**

Triplex est baptismus: fluminis/fluminis et sanguinis. **B. E.** quid est quilibet eorum. ibidem.

De multiplici baptismum sine damno. **B.**

Accedentes ad baptismum: quidam recipiunt sacramentum et rem: quidam sacramentum: et non rem: quidam rem et non sacramentum: quidam neutrum. **C.**

Res sacramenti est multiplex: et quod differunt sacramentum et res sacramenti. **C.** **A**d effectum baptismi plures concurrunt cause. **C.**

Dissentiens contrarie simpliciter: nec recipit rem: nec sacramentum. **D.**

Dissentiens contrarie conditionaliter recipit sacramentum: non rem. **D.** et idem dicendum de accedente fide sine primario modo fictionis: talis enim non recipit sacramentum.

Dissentiens negatiue: nullo modo consentiens si fuerit adultus nihil recipit: nec rem: nec sacramentum. **E.**

Quid est consentire habitualiter: quid virtualiter. **E.**

Quod utroque modo consentiens recipit sacramentum et rem: si fuerit dispositus. **E.**

Inuentarium libri quarti

Datio: intentio requiritur in ministrante & recipiente. **E**
Quid de habente actum suspensiuum. **E**
Quandoq; in accedente requiritur consensus actualis. **E**
Quod carens usu rationis suscipit sacramentum & quandoq; rem: si prius utens ratione actu potius non dissentit. **F**
Carens rationis usu in eo statu manet/durante impedimento/in quo fuit immediate ante priuationem usus rationis. **F**
Quod pueri & a natiuitate usu rationis priuari: dum baptizantur recipiunt sacramentum: & rem sacramenti. **F**
Utrum expediat baptizare in furia vel somno/ eos q; habent lucida interualla. **F**
Fictus secundo modo. id est indispositus accedens ad baptismum volens baptizari/sacramentum recipit: et non rem. **G**
Fides aliena sine qua puulo non datur remissio: non est fides offerentium: sed fides ecclesie. **G**. Item distin. vj. q. i. **R**
Quomodo baptismus confert gratiam ex opere operato: si requirit contritionem in subiecto. **H**
Accipientes baptismum non sic accipiunt rem & sacramentum. **H**
Effectus sacramentalis in omnibus non sic accedentibus est equalis. **I**. et tamen in non sic accedentibus inequalitas gratie propter diuersitatem causarum per se et per accidens concurrentium. **L**
De uotio baptizantis patris circumstantium et parentum: auget paruulo baptizato gratiam. **L**
Quomodo ex parte dei & meriti passionis christi/inequalis gratia potest conferri paruulis in baptizate. **L**
Dispar gratia confertur adultis in baptizate/propter inequalem eorum dispositionem. **L**
Quod venialia peccata non minuunt gratiam. **L**
Reteris paribus semper adultus baptizatus maiorem gratiam accipit quam paruulus. **L**
Stat secundum legem ordinata vnum paruulum maiorem gloriam consequi quam alium: licet ambo in puericia fuerint defuncti. **L**
Baptizati baptismi fluminis aut penitentiae: recipiunt effectum baptismatis quantum ad remissionem culpe: non penae. **L**
Baptismus penitentiae excedit baptismum aque quantum ad infusionem gratie: & excedit quantum ad remissionem culpe. **L**
Baptismus sanguinis effectum suo excedit baptismum fluminis. **L**
Quid de paruulis martyrum in utero matrum consecutis. **L**
Sanctificati in utero quo baptizate baptizentur: duplex responsio. **L**
Iustificati et baptismi penitentiae baptizati: tenentur ad baptismum fluminis. **M**
An virgo gloriosa fuerit baptizata. **M**
Iustificatus non frustra suscipit baptismum aque: et que consequitur ex baptismi aque. **M**
Perueniens ad terminum gratie sibi preuise: potest cumulare merita: licet non gratiam. **M**
Infans in utero matris baptizari non potest: nisi secundum aliquam partem sit extra uterum. **N**
Mater uiuens scienda non est in mortis periculo/ ut infans baptizetur: secus si iam mortua fuerit. **N**
Infans corio inuolutus ut aqua contingi non possit: non potest baptizari. **N**
Quale remedium primum est infantibus in utero contra mortale peccatum. **O**
Baptizata matre/infans in eius utero non baptizatur. **O**
Nec immersio trina: nec vna est necessaria: potest enim baptizari sola aspersione. **P**
Quid agendum sit de paruulis expositis. **P**
Quid faciendum esset si paruulus esset moriturus: & aqua haberi non posset ex puteo vel flumine/ propter eius altitudinem: an puer esset pisciendus ad puteum vel flumen cum intentione debita et forma uerborum. Et an esset baptizatus si pisceretur. **Q**
Quid si quis habeat conscientiam quod pueri mortis acceleraretur ex baptizate: an deberet baptizari. **Q**
Erronea conscientia facit propter: & quid tali agendum. **Q**
An habes conscientiam quod pueri mortis acceleretur ex baptismi mortuo puero sit irregularis. **Q**
Si puer in cribro & tunc dimittitur in puteum baptizatur. **Q**

Non est de necessitate baptismi: quod minister puerum manibus tangat. **R**
Utrum infantes infidelium inuitis parentibus sint baptizandi recitantur opi. tres. **R. S.**
Differentes et patris non sunt de necessitate baptismi: neque uoluntas parentum: sed sufficit fides et uoluntas ecclesie. **R**
Utrum adulti infideles ad fidem sunt compellendi. **R**
Et quod intelligit dictum christi. **E**xi in uicos &c. et compelle &c. **R**
Distinctio. v. **Q**uestio vnica.
Utrum peccet mortaliter qui a malo ministro uerum baptismum suscipit scienter. **R**
Quod duplex est bonitas & malicia: simpliciter et secundum quid: et quae bonitatem importat ly bonus in diuersis locutionibus. **A**
Sunt mali ab ecclesia precesi & non precesi. **A**
Quid intelligitur nomine ueri baptismatis. **A**
Baptismus a quocumque traditur in forma ecclesie/ uerus est et efficax: nisi per suscipientem impediretur. **B**
In necessitate baptismi a quolibet homine suscipi potest: fidei & infidei. **L**
Non peccat concoscando in casu excoicato. **L**
In preceptis ecclesie/ precepta diuina et nature intelliguntur excepta. **L. E.**
Quid si sacerdos baptizare nolit/ nisi pro pecunia. **L**
Aqua baptismi si potest emi: similiter si labor sacerdotis in baptizando vel celebrando possit emi sine simonia. **L**
Paruulus simoniace baptizatus uerum recipit baptismum: licet baptizans & offerens mortaliter peccet. **L**
Peccat mortaliter qui extra casum necessitatis baptismum a preceso petit. **L**
Sine peccato petitur baptismus a suo sacerdote: licet sit malus: secus si non fuerit suus. **L**
Utrum bonus laicus preferendus sit malo sacerdoti. **S**
De beato **L**ypiano/ qui in hoc errauit quod dixit hereticos non baptizare. **H**
Bona distinctio credendo: um. **H**
Utrum malus ministrando sacramenta in mortali peccet mortaliter. **I**
De potestate baptismi quam habuit christus. **L**
De triplici potestate/ autoritatis/ excellentie et ministerij. **L**
Quam potestatem christus communicare potuit: et quam primum incauit ministris ecclesie. **L**
Distinctio. vj. **Q**uestio. f.
Utrum ad ueritatem baptismi ex parte baptismatis requiritur certus gradus conditio & qualitas ministrantis. **L**
Ad ueritatem baptismi aliqua requiruntur necessario: aliqua de congruo. **A**
Ad ministrum requiritur uirtus motiua qua possit lauare: loqui & rationis usus. **A**
Quid intelligitur per gradum/ conditionem/ et qualitatem baptizantis. **A**
Quid intentio: et quotuplex respectu obiecti/ respectu finis: et quelibet harum est actualis/ habitualis aut uirtualis. **B**
Omnis intentio uirtualis est etiam actualis respectu diuersorum. **B**
De multiplici uirtute concurrentium ad baptismum et simultate. **L**
Omnino suppositum nature intellectualis potest baptizare: quod probatur de hoie uiuatore. **D**. Probat etiam de angelis et demonibus. ibidem
Mancus/ mutus/ ronis usu carens non baptizatur. **D**
In baptizante non requiritur certus sexus/ fides/ nec baptismus. **D**
Non licet non sacerdoti extra casum necessitatis baptizare. **E**
Quod non sacerdos extra casum necessitatis baptizans efficitur irregularis. **E**
Ad ueritatem baptismi requiritur intentio respectu actus & respectu finis. **F**. Non tamen requiritur intentio in specie: sufficit in genere intendere quod ecclesia intendit. **S**
Non requiritur actualis intentio respectu finis: nec sufficit habitualis: sed requiritur et sufficit uirtualis. **H**
Plures possunt eundem baptizare dum quilibet totum facit. **I**
Si duo baptizantes unum dicant: nos baptizamus te &c. non est baptizatus secundum aliquos. **I**

In distinctiones eius. XXII.

Quod unus potest plures in necessitate baptizare dicendo: Ego baptizo vos etc. non tamen sine peccato extra casum necessitatis. **L.**

An in casu illo sit unus baptismus vel plures. **L.**

Ad veritatem baptismi requiruntur simul et locutionis verborum et intentionis. **L.**

Quomodo intentio virtualis reducitur ad actualem tanquam ad suam causam. **D.**

Qualem certitudinem habere potest baptizatus de suo baptismo cum intentio baptizantis non sit sibi nota. **N.**

Quid si deficeret intentio in ministro: an per hoc baptizati maxime paruuli sint in periculo damnationis. **N.**

Atrium ebrius balbuties nec perfecte verba formans baptizet. **D.**

Quomodo unus a duobus potest baptizari: cum eiusdem effectus non possint plures esse cause totales. **P.** Ibidem in diffinitione cause aliquid addit in prima questione omisum.

Quid agendum est de ministro: de quo est dubium an sit unus homo vel duo. **D.**

Atrium fides requiritur ad baptismum: et eius: et quomodo in infidelis aut heretico potest esse fides ecclesie ut baptizet in fide ecclesie. **R.** Item dist. iij. q. ij.

Questio. ij.

Atrum characteris impressio sit initerabilitatis baptismi causa vel ratio.

Nomine character non multum usuratum est in scriptura et originalibus doctoribus. **A.**

Character accipitur dupliciter. **A.**

Characteris effectus et conditiones. **B.**

Characteris diffinitio et particularum declaratio. **L.**

Character est signum: et quid significat. **C**haracter a solo deo imprimitur. **L.**

Quare sola sacramenta initerabilia imprimunt characterem. **L.**

Quomodo character est indelebilis: et unde habet istam indelebitatem. **L.**

De quidditate characteris: reprobantur rationes probantes eum esse formam absolutam: licet conclusio non reprobetur. **D.**

Relatio potest esse signum significans naturaliter vel ex impositione. ad eam post esse mutatio. **D.**

Relatio fundat relationem. **D.**

De duplici acceptione eiusdem: equalis similis: et quod finem unam inueniunt in quolibet genere predicamentali. **D.**

Quomodo relatio est principium agendi. **D.**

Ad ponendum characterem: nec euidentis auto. cogit: nec ratio de monstratiua: ponit tamen probabiliter propter certas congruentias et apparentem ecclesie auctoritatem. **L. f.**

Tractantur auctoritates de characteris sonantes. **L.**

Probabiliter tenendum est characterem imprimi propter congruentias aliquas et auctoritatem ecclesie. **f.**

Character non est relatio: sed qualitas absoluta. **B.**

Si poneretur relatio distincta ab absolutis: eque probabile est characterem esse relationem sicut qualitatem absolutam. **B.**

Quo intellectu sacramentum dicitur iterabile vel initerabile. **D.**

Tantum tria sunt sacramenta irreiterabilia. **J.**

Atrium baptismus iteratus sit simpliciter dicendus baptismus. **J.**

Prinipalis ratio initerabilitatis sacramentorum non est impressio characteris: sed institutio diuine voluntatis. **L.**

Ostendit rationabilitas huius institutionis ex modo: et ex fine et sacramenti significatione: et ex propria sacramenti ratione: et hec respiciunt solum sacramentum baptismatis. **L.**

Theologus potest aliquid probabiliter ponere: ubi ratio necessaria non compellit. **L.**

In quo subiecto ponendus sit character: an in potentia vel essentia. **D.**

In qua specie qualitatis sit ponendus character. **N.**

De numero characterum et eorum distinctione a se inuicem. **D.**

De circumscriptione: utrum impresserit characterem duplex opinio. **P.**

Baptismus sanguinis et fluminis non imprimunt characterem. **D.**

Virtutes non imprimunt characterem. **D.**

In christo non fuerunt impressi characteres. **R.**

Atrum in beatavirgine fuerit character baptismalis. **R.**

De pena iterantium baptismum ignoranter vel scienter. **S.**

Non excusat ignorantia iuris postius infligentis pena pro transgressione legis quam scire tenetur. **S.**

Qui in dubio probabiliter iterat baptismum sub forma. **S**i es baptizatus etc. non peccat: nec penam incurrit. **S.**

Questio. iij.

Atrum ad rite baptizandum baptismatis sacramento congruit cathecismo et exorcismo predisponere baptizandum.

Quod finem ritum baptizandi aliqua precedunt baptismum: aliqua comitantur: quod sequuntur: scilicet cathecismo et exorcismo et oratio. **A.**

Quid sit cathecizare: et quod exorcizare: et de ordine illo: alio in adultis: alio in paruulis. **A.**

Quiusmodi precedentia: comitantia: et sequentia non sunt sacramenta: sed dicuntur sacramentalia. **B.**

De triplici instructione: et que harum dicitur cathecizatio. **B.**

Et quomodo fieri debet: ac in quibus. **ibidem.**

Diabolus propter peccatum accepit potestatem in homines: et ideo premititur exorcismus deo sanctificandis. **L.**

Duplex opinio: an exorcismus tollat potestatem diaboli: an tantum expulsionem significet. **D.**

Quod differenter tollit potestatem demonis per exorcismum: et per baptismum. **D.**

Nec cathecismus: nec exorcismus est de substantia et necessitate baptismi. **L.**

Expediit cathecismum precedere baptismum. **L. f.**

Quomodo paruulus: et in quibus potest nesciens obligari per parentes aut paternos. **L.**

Exorcismus debet precedere baptismum: probatur auctoritatibus. **f.**

Cur in necessitate articulo exorcismus sequitur baptismum: et quid tunc operetur. **f.**

Reprobatur opinio: propositum: quod exorcismus minuat tenebras in morientibus ante baptismum. **f.**

Quomodo intelligenda est responsio patrum pro pueris. **C**redo: abrenuncio etc. **B.**

Patrum ad quid obligantur. **B.**

Atrum exorcismus cohibeat potestatem aduersarii per aliquam virtutem naturalem vel supernaturalem sibi insistentem: ponit opinio. et tandem ne gatiua responsio. **D.**

Exorcismus non est sacramentum: licet sit signum efficax effectus supernaturalis. **D.**

Quod dauid psallendo in cithara: et odor secoris expulit demonem. **J.**

Quod aliqui naturalia impedire possunt infestationes demonis. **J.**

De exorcismis salomonis quomodo expulerunt demones. **J.**

De ritu et significatione eorum que fiunt circa baptismum. **L.**

Distinctio. vij. de sacramento confirmationis. **Q**uestio vnica.

Atrum confirmatio sit sacramentum non le. irreiterabile a solis episcopis dispensabile.

De duplici acceptione nominis confirmatio. **A.**

Diffinitio confirmationis sacramenti causalis cum singularum clausularum declaratione. **A.**

Vinctio est materia propinqua confirmationis. **A.**

Non baptizatus confirmari non potest. **A.**

Baptismus est ianua omnium sacramentorum: preter que nullum sacramentum: excepta eucharistia: suscipi potest. **A.**

De intentione susipientis confirmationem. **A.**

In fronte tamen fit confirmatio et quare sic. **B. L.**

Fieri debet vinctio in figura crucis. **B.**

Materia remota est christus consecratus: et quare sic: ac unde conficitur christus: et quid mysterii habet. **B. L.**

Qualis requiritur intentio ministri. **L.** Atque simul. **ibidem.**

De forma sacramenti confirmationis. **L.**

A quo sacramentum hoc institutum sit. **D.**

De significatione et effectu huius sacramenti. **D. E.**

Alia diffinitio copendiosa confirmationis. **L.**

Quis sit idoneus minister huius sacramenti: an solus episcopus. **f. D. J.**

Confirmatio est sacramentum non le. ab alijs realiter distinctum. **B.**

Item quod sacramentum irreiterabile et imprimit characterem. **ibidem.**

Paulus per impositionem manuum ananie non fuit confirmatus. **L.**

Cur vinctio frontis est sacramentum: et non verticis: scapularum nec pectoris. **L.**

Inuentarium libri quarti

Quomodo est de necessitate salutis. **Z**

Gratia confirmationis non differt specie a gratia baptismi. **M**

De pena iterantium confirmationem. **N**

De sacramentorum comparatione penes eorum excellentiam. **O**

Qui/quo tempore possunt suscipere hoc sacramentum. **P**

Debet suscipi et tradi a ieiunis sacramentum confirmationis. **P**

Quis quem tenere possit ad confirmationem. **Q**

Distinctio. viij. De sacramento eucharistie. **Questio. f.**

Utrum eucharistia noue legis sacramentum conuenienter fuit a christo post cenam ultimam institutum.

Diffinitio eucharistie: quod non est res simpliciter una: nec actio transiens: sed res permanens scilicet species panis et vini. **A**

Consecratio eucharistie non est sacramentum eucharistie: sed via ad sacramentum. **A**

Species panis et vini sunt sacramentum coniunctim et diuisim. **A**

Eucharistia est sacramentum principale noue legis. **B**

De quadruplici excellentia eucharistie super alia sacramenta: scilicet in significando/in significato/in continendo/in continendi modo. **E**

Altercatio inter grecos et latinos de die institutionis. **D**

Eucharistia instituta est post cenam luna. xiiij. **D**

De nominibus eucharistie: eucharistia/sacrificium synaxis/viticium et alijs. **E**

Consecratio eucharistie proprie est sacramentum: licet non sit eucharistia: similiter et presumptio: et quomodo illa dicitur via ad sacramentum: hic actus sacramentalis. **F**

De differentia inter eucharistiam et usum eius. **G**

De causis congruentie institutionis quod due sunt in genere: multe in specie. **D**

Quare institutum est post cenam immediate ante passionem/cause quattuor. **J**

Questio. ij.

Utrum cum figurarum precedentium pluralitate saluatur unitas sacramenti eucharistie.

Sacramenta prefigurant ratione dignitatis et difficultatis: et ideo maxime prouent prefigurari baptismi et sacro eucharistie. **A**

Sacramentum eucharistie multipliciter prefiguratum est in omni lege. **A. D**

Inter alias figuras eucharistie. sunt quattuor: principales. **B**

De multiplici acceptione unius. **C**

Quomodo species panis et vini et consecratio sint unum sacramentum: vel non. **D**

Sacramentum eucharistie non potest sumi vel consecrari a non ieiunis regulariter nisi in tribus casibus. **E**

Questio. iij.

Utrum a christo instituta sit certa verborum forma ad essentiam eucharistie aut eius consecrationis necessaria.

Nulla verba sunt forme eucharistie. **A**

Quomodo intelligitur illud Augu. Accedat verbum ad elementum et fit sacramentum. **A**

Eucharistie nulla est materia neque forma. **A. B**

Distinctarum consecrationum distincte sunt forme. **E.**

Que forma consecrationis panis. **E**

Licet consecratio vini sit certa non tamen precisa. **E**

Expositio formarum quantum ad singula verba. **D**

De eorum congruitate. **D**

Utrum omnia illa verba que consecrans profert in persona christi sint de essentia forme. Et an alia precedentia sint necessaria. **D**

De forme mutatione: et an christus ac forma sit vsus. **D**

Quid in sacramento eucharistie sit sacramentum tantum: quid res tantum: quid sacramentum et res simul. **E**

Distinctio. ix. Questio. f.

Utrum manducatio eucharistie sacramentalis aut spiritualis sit de necessitate salutis.

De multiplici modo manducationis eucharistie. Et reducitur ad quattuor: scilicet manducare sacramentaliter tantum: manducare spiritualiter: manducare sacramentaliter et spiritualiter simul: manducare nec spiritualiter nec sacramentaliter. **A. B. E**

Distinguitur esse de necessitate salutis ratione sui vel ratione pre-

cepti: et vel communitati vel singulari persone: et per hoc quod esse de necessitate salutis conuenit cuilibet sacramento aliquo modo. **D**

Spiritualis manducatio est de necessitate salutis. **E**

Quomodo manducatio sacramentalis sit de necessitate salutis tam ratione sui quam ratione precepti. **E**

Christus manducauit eucharistiam sacramentaliter: non autem spiritualiter. **F**

Utrum angeli manducant spiritualiter aut sacramentaliter. **G**

Quale corpus dedit in cena suis discipulis. **D**

Questio. ij.

Utrum solum mortale peccatum reddat accedentem hac manducatione indignum.

Indigne accedere tripliciter accipitur: in comparatione ad rem sacramentum: ad effectum: ad culpam. Et quomodo hi modi distinguuntur. **A**

Possibile est aliquem accedentem nec gratiam consequi: nec mortaliter peccare. **A** Sed contra hunc modum arguitur: et rationes soluntur. **B**

Tripliter aliquis dicitur esse in peccato mortali. **B**

Facere quod in se est/contingit dupliciter. **B**

Accedens ad sacramentum in mortali peccato non probabiliter se expurgans: peccat nouo peccato mortali. **C**

Quedam alia que non sunt peccata: reddunt hominem sacramento eucharistie indignum. **D**

Quo preparatio requiritur ad digne consecrandum: quod ad digne sumendum. **D**

Remissio de nocturnis illusionibus: de corporalibus immunditijs: de grauitate peccati indigne sumentium ac certitudine probationis ad expositionem canonis.

Utrum sacerdos dispensans hoc sacramentum indignis peccet mortaliter: ubi multa de peccato mortali/publico et occulto. Ubi quod dicatur notorium: et quod refert dicere manifestum et manifestabile. **E. F. G.** Recitatur opiniones varie doctorum.

Nulli debet negari ius suum: nisi assit legitima exceptio. Et quid si peccator: occultus petat in publico extra tempus generalis communionis. **E. F**

Nullus peccator: occultus in publico arguendus est: nec confundendus. **F**

Utilius est accedere volenti publice confundi: quam indigne accedere. **F**

Sacerdos danda sacramenti peccati occulto non facit contra charitatem. **F**

Et an illi sit danda hostia non consecrata. **G**

Utrum dandum sit sacramentum suspectis de crimine. **D**

Triplex est suspitio: temeraria/probabilis/violenta. **D**

Utrum dandum sit sacramentum histrionibus/magis/sortilegis/toniatoribus/aleatoribus et artes prohibitas exercentibus. **J**

Utrum dari debet amentibus/energuminis/pueris. **Z**

Generaliter eucharistia danda non est ratione simpliciter carentibus. **Z**

Non debet dari ad probationem suspectorum eucharistie sacramentum. **Z**

Non debet dari eis qui sunt in penitentia soleni sacramentum eucharistie. **D**

Distinctio. x. Questio. vnica

Utrum omnes proprietates corporis christi inexistentes in celo/prouent eidem in eucharistie sacramento. Remittitur inuestigatio principalis conclusionis textualis: scilicet quod in eucharistia vere et realiter continetur christus: ad expositionem canonis ante titulum

Dupliciter fit sermo de proprietate/realiter et logicaliter. **A**

Quid intelligitur per quantitate continuam. **B**

Duplex opinio de quantitate: quid sit an res quanta: an accidens distinctum. Et probatur quod non est res distincta a re quanta. **B**

Nulla relatio nec intrinseca: nec extrinseca distinguitur a rebus absolutis. **C**

In sacramento altaris duplicia possunt attendi accidentia. **D**

Tantum corpus christi cum omnibus sibi inheretibus in celo/est in toto sacramento et qualibet eius parte. **E**

Quantitas qua christus quantus est in celo/est in sacramento: sed non quantificat in sacramento. **E**

Nulla fit actio vel passio in sacramento per quam posset sumi

In distinctiones eius. XXII.

experientia presentie corporis christi. **f**
Omnia spiritualis operatio potest christo inesse in sacramento ad quam non requiritur organum sensus. **f**
An in christo et in sacramento sint operationes sensitivae: duplex responsio. **B**. Et suo modo dicendum de qualibet operatione corporali. **ibidem**.

Corpus christi non solum est in diversis locis diffinitive: sed ipsum et quodlibet corpus potest esse in diversis locis circumscriptione. **B**
Corpus christi quod incipit habere novum locum in eucharistia: non deserit locum suum in celo: unde et mutatur localiter: sed non movetur localiter. **B**

Ad motum hostie localem/localiter movetur corpus christi: non a sacerdote: sed a deo vel sua anima immediate. **f**. **z**.

Non eadem proprietates logicales conveniunt corpori christi ut in celo: et ut in sacramento. **z**.

Utrum videns hostiam consecratam videat christum. **z**

Multa dubia remittuntur ad canonem.

Utrum replicatus ad diversa loca possit in uno peccare et in alio mereri. **n**

Sacerdos movens hostiam etiam movet corpus christi contra conclusionem septimam. **B**

In verbis consecrationis non est virtus insitens: sed virtus divina assistens. **B**

Distinctio. xj. Questio. f.

Utrum substantia panis et vini in corpus et sanguinem christi convertitur: maneat cum eisdem sub sacramenti forma.

Conversio quid est. **A** Successio quid est. **A**

Duplex est conversio: substantialis et accidentalis. **B**

Et conversio substantialis duplex. **ibidem**.

Diffinitio transubstantiationis. **E** Et quod transubstantiatio dupliciter accipitur. **B**

Utrum corpus christi est sub speciebus quale est in sua naturali consistencia. **B**

Corpus tripliciter accipitur. **E**

Substantia panis transubstantiatur in corpus christi et partes eius large capiendae transubstantiatione: in solum vero corpus capiendae stricte. **f**. **B**

Substantia panis convertitur in accidentia corporis christi: sed non transubstantiatur. **f**

Substantia panis et vini non manet cum corpore christi. **B**

De modo exprimendi conversionem illam: et quae propositiones sunt vere et quae false. **B**

Quomodo debet intelligi haec conversio. **B**

Quomodo illa conversio dicitur transubstantiatio: cum magis sit ad presentiam corporis christi: quam eius substantiam. Et ibi replicatur quod panis convertatur in deitatem et solvitur. **f**. **z**.

Utrum transubstantiatio fiat instantanee vel successive. **z**

Comparatur ad invicem virtus transubstantiandi et creandi et concipiendi corpus in virgine maria. **B**

Utrum in conversione panis in corpus christi panis annihilatur. **n**

Questio. ij.

Utrum materia eucharistiae necessaria necessitate sacramenti sit panis triticeus et naturalis liquor vini.

Aliud est dicere de materia eucharistiae quae nulla est: et de materia consecrationis: eo quod hic fit sermo de necessitate sacramenti: et quae fit illa. **A**

Recitat opinionem doctorum de materia consecrationis eucharistiae. **A**

Panis est materia consecrationis: et non sufficiens probatur quod fit et esse debeat triticeus. **B**

Non excusatur a peccato qui scienter celebrat in pane non triticeo. **B**

Materia consecrationis sanguinis est vinum vitis expressum non artificiale. **E**

Aqua vino mixta est de necessitate ministrum: non sacramenti. **E**

Quid si admisceretur aqua rosacea. **E**

Utrum certa quantitas materiae sit determinata: ultra quam maior consecrari non possit. **B**

Tam in azymis quam in fermentato confici potest eucharistia. **E**

Utrum aqua vino admixta convertatur in sanguinem. **E**

Nulla substantia addita eucharistiae convertitur in corpus aut san-

guinem. **f** Et quid sit de huiusmodi additis post vel ante consecrationem. **f**

Quid de aqua artificiali addita: quae non sufficit compositio aquae in dolio. **B**

Distinctio. xij. Questio. f.

Utrum accidentia quae sine subiecto subsistunt in eucharistia: agunt et patiuntur tanquam subiecto inherencia.

Quae sint accidentia eucharistiae: quae solum duo predicamenta ponuntur in numerum: et omnis res est substantia vel qualitas. **A**

Transcunte substantia panis non manet eius quantitas: sed manet quantitas accidentium. **A**

Accidentia panis eadem numero manent post consecrationem. **B**

Comemorantur opiniones de quantitate: et eligitur ea quae tenet quod quantitas non est accidens inherens rei quantae. **B**

Transmutatio naturalis fieri non potest nisi in subiecto praesupposito. **E**

Accidentia panis per se subsistunt in eucharistia. **B**

Et quod accidentia sic manentia habent eandem virtutem activam respectu passivi extrinseci: sicut respectu intrinseci. **ibidem**. **B**

Nam transmutatio passiva specierum acquisitiva fieri potest in speciebus panis in eucharistia a causa naturali propter motum localem. **E**

Des effectus in transmutatione specierum apparentes immediate causantur a deo: qui solus agit nullo subiecto praesupposito. **E**

Species sacramentales in se non agunt. **f**

Per quam specierum transmutationem definit praesentia corporis. **B**

Quare manet corpus christi sub speciebus de novo introductis et non sub substantia post consecrationem addita. **B**

Utrum species sacramentales nutriant sumentem: et unde generatur substantia nutriens: aut vermis sub illis speciebus. **B**

In sacramento fit vera fractio non corporis christi: sed specierum. **f**

Questio. ij.

Utrum ad consequendum eucharistiae fructum sit frequenter coicadum.

Varie modis colliguntur fructus eucharistiae. **A**

Eucharistia fructificat ut sacrificium et ut cibus. **A**. **B**

Omnia ut sacrificia figurabant sacrificium christi in cruce: et illius memoria est sacrificium salutaris hostie. **A**

Sacramentum eucharistiae ut sacramentum potest non tantum celebrari et sumentem: sed etiam his pro quibus sumitur. **E**

Des figurativum sacrificiorum fructus praestat eucharistia. Et cum hoc quicquid saluator meruit in cruce. **E**

Eucharistia ut cibus vivificat: nutrit et restaurat. **B**

Utrumque et frequentatio eucharistiae et abstinentia ab eodem in casu est commendabilis. **B**

Melius est accedere quam abstinere ceteris paribus. **E**

Impudenter agunt qui dispositi a sacramentali communione abstinunt. **E**

Utrum liceat laicis sub utraque specie coicare. **Q**uod multa licentiae quae non expediunt. **Q**uod aliud est querere an sit de necessitate salutis: et aliud an liceat. **f**

Quando tenentur coicare tam sacerdotes quam ceteri fideles de necessitate salutis. **B**

Utrum liceat eodem die pluries communicare. **B**

Distinctio. xij. Questio. f.

Utrum solus et quilibet sacerdos rite ordinatus potestatem habeat conficiendi eucharistiam: etiam si fuerit hereticus.

Quae requiruntur ad idoneitatem ministrum eucharistiae tam de necessitate sacramenti quam etiam de congruitate. **A**

Triplex dicitur aliquid ab alio confici: vel potestate naturali: vel merito: vel operatione: vel assistenti virtute. **B**

Soli sacerdotes habent potestatem consecrandi eucharistiam. **E**

Omnes sacerdotes habent hanc potestatem. **E**

Q

Utrumque haec potestas auferri non potest. **B**

Quomodo sacerdos sunt apostolorum successores. **E**. **f**

Quomodo nobilissimus actus soli principi convenit. **f**

Quomodo hereticus potest habere intentionem consecrandi. **B**

Offerre non est de essentia consecrationis: unde presbiter potest consecrare et non offerre: et quod oblatio fit in persona ecclesiae: sed consecratio in persona christi. **B**. **B**

Utrum tantum valet missa mali sacerdotis quantum boni. **f**

Utrum liceat missam audire et sacramenta recipere a for-

Inuentarium libri quarti.

nicatore notorio. **Z.** Et datur duplex responsio.
A suspensio nō licet audire missam. Et qui sint suspensi quoad de-
um: vel quoad proximum. **Z.**
Fornicator notorius est ipso iure suspensus. **Z.**
Differentia inter fornicatōre notorium/publicū et occultum. **Z.**
Aliquis est suspensus quoad deū tantū: aliquis quoad primū
tantū: aliquis quoad utrūq. **Z.**
Alia respōsio Petri came. ad hoc: utrū notorius fornicarius sit
ante denūciationem vitandus. **D. N.**
Utrū sacerdos curatus teneat subdito ministrare eucharistiam
quotiens petierit. **D. P. Q. R. S.**
Pastor teneat oues sibi commissas pascere ex officio triplici pastu-
ra/ doctrina/sacramētis et subsidio tēporali. **P.** Et hoc ex chari-
tate dei/dilectione primi et ex officio. ibidem. **P.**
Curatus teneat plus esse sollicitus p subdito q̄ subditus. **R.**
Plura dubia de hac materia remittūt ad expositionē canonis.
Utrū plures possint eandē hostiam consecrare.
Utrū sacerdos possit missam cui voluerit applicare.
Utrū pro sit vna missa pluribus q̄bus se singillatim obligauit.
Item de defectibus misse. **Z.**
Solut sacerdos potest eucharistiā dispētare ex officio: sed dīa-
conus q̄q̄ potest dispētare in casu: nunq̄ tamē potest cōsecre-
re. Laicus potest leuare de loco inhonesto: sed nō dispētare. **A.**
Questio. ij.
Utrum heretici ab heresi condēnata nominati sint in ecclesia ca-
tholica tolerandi.
Diffinitio heresis cum suis declarationibus. **A.**
Dogma falsum genus est ad heresim. **A.**
Non quilibet error: est heresis. **A.**
Error: ideo non est heresis: quia ab ecclesia cōdemnat⁹: sed q̄ sit
dei contrarius. **A.**
Plures sunt hereses nō condēnate nos latētes. **A.**
Nulla heresis est noua heresis. **A.**
Dupliciter intelligit heresim esse nouam. **B.**
Dupliciter capit heresis: et error: p̄ habitu et actu vel p̄ obiecto
et ex hoc ostēdit quō potest cōcedi heresim esse nouam. **C.**
Quid operat cōdēnatio ecclesie de nouo cōdēnatis heresim. **E.**
Diffinitio catholice veritatis cum sua declaratione. **D.**
Que veritates inter catholicas sunt numerande. **D.**
Diffinitio heretici pprie accipiēdo. **E.**
Dubitans p̄naciēter in fide est hereticus. **E.**
Hereticus nō est tolerandus ab ecclesia. Et si se ad primā core-
ctionem correxerit: recipit ad penitentiā et vite corporalis cō-
seruationē: sed si relabitur recipitur ad penitentiā: sed vltimo
supplicio punitur. **F.**
Infideles ad fidē sunt trahendī nō cōpellendī. **F.**
Utrū simonia sit species heresis. Ibi de multiplici acceptione
heresis. **G.** Item hereticus quis est. **G.**
Utrū simoniaca heresis sit grauissimū peccatū: diuersis p̄para-
tionibus vnum peccatū est grauius alio. **H.**
De differentia scilicet et heresis. **J.**
Quis error: dicitur sapiens heresim: et que veritas dicitur sape-
re fidem. **S.**
Pertinacia est de ratioe heresis: et q̄s est pertinax: q̄q̄ non ois
fouens heresim est hereticus. **S.**
Unum peccatū est grauius alio diuersis comparationibus. **H.**
Distinctio. xiiij. Questio. f.
Utrū sine penitētia possit deleri pctm post baptisimū pmissum.
De multiplici acceptione nominis penitētia. **A. B.**
Diffinitiones septē penitētie: et octaua collectoris cum clausula
rum explanatione. **E. D.**
Unde peccator: transeūte actu pcti dicit formaliter peccator. **F.**
Transeūte actu peccati: nihil manet in peccatore a quo dicatur
peccator: nec res absoluta: nec relatiua. **E.**
Denominatio termini cōnotatiui non semp attribuit rei ab aliq̄
illi rei realiter inexistenti. **F.**
Quomodo peccatū dicit deleri. **S.**
Quid sit reatus/macula/offensa. **H.**
Deus non solum figuratiue: sed realiter dicitur iratus. **H.**
Actus penitētie quādoq̄ sunt formati: quādoq̄ informes: et hi

et illi differūt specie propter diuersos fines. **J.**
Culpa non dimittitur sine gratia fm̄ potentiam ordinatam: sed
cus fm̄ potentiam absolutam. **Z.**
Remissio peccator et gratie infusio sunt mutationes distincte:
licet inseparabiles fm̄ ordinē institutum. Et quomodo remis-
sio est de peccato: et infusio gratie acquisitiua: cū possit pctm re-
mitti sine alicuius corruptione. **Z.**
Penitentia non est simpliciter necessaria ad remissionē pcti. **Z.**
Nec etiam fm̄ potentiam ordinatam. **Z.**
Sine pena peccatū non dimittitur: q̄q̄ pena est ordinatiua cul-
pe: sed non semper remittit. **D.**
Uel⁹ est peccator: nō correctū esse sub pena/ q̄ sine pena. **D.**
Culpa manēs ordinat per penā inuoluntaria: sed culpa dimissa
ordinatur per penā voluntaria. **D.**
Nec actus penitētie oēs: nec singuli/sufficiunt ad remissionem
peccati: nisi sint debite circūstantionate. **N.**
Solut actus detestationis peccati debite circūstantionat⁹ sus-
ficit ad peccati remissionem: alij nō sine eo. **D.**
Utrū detestatio peccati sit dispositio sufficiens p̄uēia vel conco-
mitans: vt formata vel informis. **P.**
Et declarantur termini/dispositio p̄uēia/ cōcomitans/formata/
informis. ibidem. **P. A.**
Utrum in mutationibus inter contraria prior sit expulsio vni⁹
an introductio alterius. Et determinatur hec questio de oppo-
sitis ḡnaler/ tam ex natura/ q̄ ex ordinatiōe dei: et fm̄ utrūq̄
potentiā dei et absolutam et ordinatam. **Q.**
Que sit prioritas nature. **Q.**
Gratia non est prior remissione culpe causalitate: q̄q̄ non pos-
sunt signari signa prioritatis nature vel causalitatis. **Q. R.**
Item in primo dist. ix. q. iij.
Ordo actū intellectus et voluntatis ad remissionem peccati
requisitus. **S.**
Qui act⁹ habent se immediate et essentialiter ad peccati remis-
sionem. **S.**
Nulli sufficēter disposito dñs subtrahit gratiā suā: q̄q̄ illā con-
sequitur penitēs in primo instati dispositiōis p̄tra Scotū. **T. A.**
Penitētia etiā gratia informata nō est meritum de condigno in-
fusions gratie per quā formatur. **A.**
Quomodo penitentia est dispositio ad gratiā: an vt p̄uēia/ vel
concomitans/ formata vel informis. **A. P.**
Pena quomodo potest esse voluntaria. **E.**
Et q̄ quadrupliciter potest dici voluntaria. ibidem.
Tristitia quomodo causatur a voluntate. Et q̄ secum compati-
tur gaudium. **E.**
De ordine actū penitētie quis eorū sit alio prior. **V.**
Utrū penitētia sit virt⁹: et an moralis/ an theologica. **y. AA.**
Diuersi act⁹ penitētie ad diuersas virtutes pertinent. **y.**
Penitētia fm̄ certā acceptionē est virtus specialis. **y.**
Penitētia quedam potest simul esse moralis et theologica: que-
dam tantum moralis. **AA.**
Actus idem respectu finis et mediū magis sortitur nomē virtu-
tis ratione mediū q̄ finis. **AA.**
Eadem est gratia penitētie ac ceterorum sacramentorum ac vir-
tutum. **BB.**
De subiecto penitētie: et cui subiecto inhereat penitentia. **BB.**
Quib⁹ cōueniat penitētia an angelis/demonib⁹/ vel beatis: an
tantum viatoribus. **CC.**
De penitētie origine vnde concipitur. **DD.**
Questio. ij.
Utrū per penitētie sacramentū deleatur mortale peccatum.
Diffinitio sacramēti penitētie fm̄ Sco. et Oclā. **A.** cum singula-
rum clausularum explanatione. Item. **E.**
Quomodo sacramentum est absolutio: cum non semper consi-
tens absoluitur. **A.**
Minister huius sacramēti est tantū sacerdos: nō quilibet. **A.**
Confessio est de necessitate huius sacramēti. **B.**
Que sit materia huius sacramēti: et q̄ aliter sumitur materia
in isto sacramento/ q̄ alijs. **B.**
Verba absolutionis sunt forma huius sacramēti: que nō sunt
precisa. **E.**

In distinctiones eius. XXII.

Opinio magistri quomodo p sacramentū penitentie soluit peccatū: que est qd seip in digne suscipiente sacramentū pcedit remissio peccati / vigore contritionis pcedit.

Opinio Scoti de peccati remissione tenētis / qd p sacramentū nulla pcedit attritione solunt peccata.

Et soluntur rationes et autoritates contrarie ibidem.

Opinio Scoti de modo remissionis pccati per sacramentū penitentie: ex vna parte viā regni faciliat: ex alia arctat.

Arguit cōtra Sco. qd videat sibi in verbis contrarius de mō remissionis peccati p penitentie sacramentū.

Respondet ad motiua Scoti.

Ad iustificationē impij requirit motus libe. arb.

Non potest peccatū dimitti sine actu amoris pcedit in peccato re conuerso.

Quomodo p sacramentū penitentie delet peccatū.

Licet per cōtritionē pcedit prima gratia datur: tamē p sacramentū penitentie additur nouus gratie gradus: et per hoc differt a sacramētis veteris legis.

Quō et cuius signū efficacē est sacramentū penitentie.

Quantū ad peccatorū remissionē simile est de sacramētis et de baptisimo adultorum.

Non est penitentiā nisi in adultis.

Tangit opinio tertia quasi media de modo remissionis pccati p sacramentū penitentie: qd cū vtracq; pcedit quantū a d aliqd cōuenit: et quantū ad aliqd differt. Nam ponit duplicem dispositionem: quia quādoq; pcedit dispositio sufficiens quā dicunt contritionē: quādoq; informis quā dicunt attritionē.

Quō hinc illā opinionē mediā penitentiā pcedit primam gratiā.

Nunc per sacramentū penitentie datur pma gratia pcedit: nisi forte cōcomitanter.

Atritione excludens cōtritionē nō est dispositio ad gratiam: sed sepe impedimentū gratie.

Actus qui nō fit ppter deū: nō est dispositio ad gratiam.

Displicentia peccati debite circūstantionata circūstantia finis: est dispositio sufficiens ad remissionē peccati quantūcūq; remissa et momentanea.

Quid est diligere deum vt vltimum finem.

Quomodo detestatio peccati remissa / dicit maxima.

Que displicentia pccati est sufficiens dispositio ad remissionē pccati: et q non: et q ois sufficiens est cōtritio.

De duplici acceptione sacramētī penitentie.

Tripliciter dicit peccatū remitti p aliquid.

Quibus modis pccatū remittit per sacramentū penitentie: declaratur per sex conclusiones.

Confessio et absolutio sunt vnum sacramentū vnitatis significationis et ordinis ad vnum effectum.

Item licet non sint simul: sed vnum succedat alteri: dicuntur tamē vnum sacramentū. et quanta similitudo sufficit. ibidem.

Cur penitentiā dicit secūda tabula post naufragium.

Cur penitentiā dicit fundamentū: et de multiplici distinctione fundamenti.

De origine penitentie / et ordine actū ad penitentiā concurrentium.

Omnis actio nostra a timore et amore incipit.

Amor: radix est timoris.

In diuersimode habituatis diuersus est pcessus in actibus penitentie. qd nō statim ad mutationē actuum mutant habitū acquiri: vnde in cōuersis manēt habitus virtū et econtra.

Quō penitentiā incipit ab amore et timore: sed diuersimode i diuersimode habituatis: quia quādoq; a timore seruii: quādoq; a timore initiali: quādoq; filiali.

Atrūq; timore pcedit actus intellectus fidei: scilicet apprehensio peccati: et hoc sub diuersis rationibus peccati.

Ordo actuum penitentie: primus est amor sui vel dei. Secundus apprehensio peccati. Tertius alius actus intellectus quo credit se meruisse per peccata multa mala: et hunc sequitur passio timoris. Quartus actus est odium peccati: et quādo illa dispositio sufficiens vel nō. Quintus est actus spei. Sextus est dilectio dei ppter se. Septimus actus odium peccati ppter deum finaliter: et ille est dispositio sufficiens. Octauus est ppositum

emendationis ortum ex timore filiali.

Iste pcessus non seruat in habituato in dilectione dei.

Questio. iij.

Utrū penitēs post verā penitentiā possit recidiuando cadere: et quoties ceciderit p veram penitentiā a peccatis resurgere.

Questio intelligit tam de penitentiā sacramento / q de penitentiā virtute: et nō solū de habitu: sed magis de actu.

Recitat opinio negantiū penitentiā posse iterari: et pccatū relapso dimitti cū suis motiuis.

Veritas rei dupliciter accipit: scz quoad existentiā: et quoad efficaciam: et hoc quantū ad effectū ppinquū vel remotū. et hinc hoc multipliciter intelligi potest penitentiā esse vera.

Post veram penitentiā quantū ad existentiā / potest penitens in peccatum cadere.

Post verā penitentiā virtute efficacie respectu effectū remoti / nō cōtingit penitentiā finaliter cadere.

Secus respectu effectus ppropinquū. ibidem.

Quotiescūq; penitēs iter lapsus fuerit: toties potest resurgere.

Quod late pbatur ex parte dei resuscitatis: et ex parte anime resuscitande. ibidem.

Et exponunt autoritates ad oppositū sonantes.

Penitentiā quō debet nō finire: et quomodo debet eē infinita.

Quomodo cōcedēdū est qd p penitentiā penitēs fit filiū regni.

Soluitur replica de exemplo christi: qui non eundē pluries saspasse legitur.

Exponit multipliciter autoritas apostoli: Impossibile est rursus lapsum renouari ad penitentiā.

Cur penitentiā iteratur et non baptismus.

Quomodo facilitas venie non pbet incitamentū peccati: sed magis diligendi.

In iteratione baptismi cōtumelia inferē sacramento: nō sic de penitentiā.

De duratione penitentie quomodo durare debet p totū tempus vie quantū ad habitum infusum. non acquisitum.

Semp tenet homo viator: ad actū penitentie: sed non p semp. Et quādo tenet habere displicentiā de cōmisso peccato: scz quando cūq; occurrerit in memoria / in ratione offense.

Et cōsimiliter posset argui qd quilibet tenetur ad actū dilectionis dei / quando occurrerit in memoria.

Ad quantā gratiā resurgat peccator.

Resurgere ad statum eundē dignitatis / gratie / glorie. qd non resurgit peccator: ad eundē statū dignitatis: ideo nemo in spe correctionis peccare debet.

Resurgēs nunc cōmodū repositat ex lapsu etiā si ad maiorem resurgat gratiam.

Quid est resurgere ad equalem gratiam et gloriā.

Tractatur opinio Scoti late qd peccato: solum resurgit ad gratiam dispositioni in penitentiā respondētē: et nō ad prius habitū.

Et hinc illā opinionē pccatō: resurgit ad plura merita. Et p hoc ad maiore gloriā ibidem.

Dec opinio impugnatur. Et soluntur rationes Scoti. ibidem.

Per quodlibet opus meritorium auget gratia et gloriā. Et contra illud qd dicit qd augmētū grē differt vsq; ad instans mortis.

Recitatur opinio Alexan. et sancti Bonauen. et impugnatur. Dec opinio tenet qd nō redit prior grā: sed infundit hinc in reho nē actū penitentie: et hinc huiusmodi quantitatē si perseuerat in fine: infundunt cetera virtutes: et pmanēt priora bona opa.

Soluntur quoq; rationes ibidem.

Tepiditas ad bonū post cōuersionē nō est ex impfectione grē sed habitus virtuosus in cōuerso derelicti.

Precedentia merita non merent cōuersionē: nec priorū bonorum restitutionē: sed hec psequunt pfectā pccati remissionē.

Quomodo homo iudicatur hinc statum finalem.

Tertia opinio hinc quā respōdet ad dubiū / aliquot ppositionibus hinc sanctū Thomā et Ochā.

Gratia qd pcedit respondet actui penitentie: quādoq; est equalis gratie amisse: quādoq; maior: quādoq; minor.

Penitentiā restituitur tota gratia quā perdidit.

Per penitentiā viuificantur omnia opera mortificata.

B B B

Inuentarium libri quarti

Omnis vere penitens ad maiorem gratiam resurgit quam perdidit: rat peccatum: sic et melior quam fuit: tam quoad gratiam quam quoad merita. **A**

Utrum per penitentiam omnes virtutes morales restituuntur. **R**

Triplicia sunt opera bona de genere: moraliter meritoria. **S**

Differentia est inter opera mortua et mortificata. **S**

Opera mortua qualia sunt bona de genere tamen: non reuolunt per penitentiam. **S**

De solenni penitentia que fit: et quis eius ritus. **L**

Differentia est inter penitentiam publicam et solennem et secretam. **L**

Quomodo peccatum confitentis non publicatur per penitentiam publicam aut solennem. **A**

Distinctio. xv. Questio. i.

Utrum existens in pluribus peccatis mortalibus: de aliquibus penitere possit: et non de omnibus: responsio negativa. **B. C**

Questio querit de penitentia: qua remittitur peccatum: quia de actu detestationis peccati non habet dubium quin possit. **A**

Sine gratia non remittitur peccatum. quod gratia et mortalis culpa sunt immediate opposita. **A**

Christus nunc sanauit aliquem in corpore quin eundem etiam sanauerit in anima: licet quidam recidauerunt. **B**

Qualis penitentia requiritur de oblitis peccatis. **L**

Questio. ii.

Utrum restitutio qua alienum iniuste occupatum suo domino rededitur: sit aliquid penitentiae per quam peccatum remittitur. **A**

Legem nature omnia sunt communia: et dominia indistincta. **A**

Preceptum legis nature de communitate rerum reuocatum est pro statu nature lapsae: et quare. **A**

Distinctio dominiorum facta est lege positua: paterna vel politica: et unde auctoritas statuendi legem vtramque. **A**

Unde translatio dominiorum est iusta. **A**

Duplex est translatio: dominij et usus tamen. Et hec duplex: vel liberalis simpliciter: vel secundum quid que dicitur contractus. Et unde iusticia in vtraque. **B**

Ad iustam donationem liberalem requiritur quod sit voluntaria ex parte donantis et recipientis: et quod nulla sit lege iuperiorum prohibita. **D**

Non est iusta donatio dum interuenit coactio vel deceptio. **B**

Non potest visitator: recipere munuscula a visitato. **B**

Contractus tres sunt species: commutatio: venditio mutuum. **B**

Et unde iusticia in his contractibus generatur. ibidem

Iusticia in translatione usus proportionatur iusticie translationis dominij. **B**

Restitutio quid sit diffinitiuè. Cum declaratione singularum clausularum. **L**

Triplicia sunt bona: anime corporis: exteriora. **L**

Restitutio est de necessitate salutis. Et quod est precepta precepto negatiuo. **D**

Restitutio regulariter statim sine mora facienda est. **L**

Tres casus in quibus potest fieri mora in restitutione exteriori: dum tamen intus sit voluntas restituendi. **L**

Dominus rei quandoque dicitur iniustus actu elicto: quandoque actu debito. quod res aliena teneri non debet domino rei iniusto actu debito: secus actu iniusto elicto. **L**

Dum restitutio vergit in damnum spirituale vel corporale creditoris: restitutio debet differri. **F**

Sic si vergit in damnum communitatis. Ibidem

Quid de persona necessaria reipublice: an teneatur statim restituere aliena si per hoc impeditur in obsequio. **F**

Si per restitutionem manifestatur fur vel iniuste detinens: an sit facienda: et quomodo. **F**

Quid de adultera que genuit ab adultero: et tamen partus putatur mariti: quomodo restituat legitimis hereditatibus quam recipit spurio. **S. Ibidem de adultero in consimili casu. Et quid de spurio. ibidem.**

Quid si propter distantiam eius cui debet fieri restitutio: plures sumptus fieri oporteret in mittendo: quam res restituenda valeret. **B**

Quid si restituere debens fuerit in extrema necessitate. **B**

An quis teneatur vendere instrumenta artis sue de qua victitat: ut restituat creditori. **B**

Restitutio non est pars satisfactoris nec penitentiae: sed precedit ea. **B**

Quid sit restituendum: non solum ablata: sed et fructus: si res fuerit fructifera et damna consequentia. **L. D**

Utrum eadem numero/specie vel valore debeant restitui. **L**

Quid sit iniustus simpliciter vel ex conditione. **L**

Lucrum ex re iniuste ablata non fructifera per industriam usurpationis non est restituendum. **D**

Que expense sint deducende in facienda restitutione. **D**

Quid si res rapta perijt: aut meliorata sit. **N**

Quis teneatur restituere: iniuriator: iubens: consulens et cetera. causa mouens/exequens/consentiens. **S**

Quid si iubens vel consulens post receptionem iubeat restitutionem: vtrum se sic liberet. **S**

Quid si fur cum furto confugiat ad domum alicuius: vtrum in hoc casu ille recipiens teneatur ad restitutionem: et an produdus sit fur vel raptor. **B**

De duplici defensore: ante factum et post. **B**

Unde scitur quod auferens alienum aufert propter consilium et cetera: alias non ablaturus. **P**

Cui facienda est restitutio rei aliene iniuste ablate. **D**

Per quem fieri debet restitutio: et cuius auctoritate dum facienda est pauperibus. **R**

In vagis restitutionibus non requiritur auctoritas episcopi. **S**

Quid si facta restitutione pauperibus appareret dominus rei. **S**

Quatuor casus in quibus episcopus habet se intromittere de restitutione vaga. **R**

Episcopus non potest sibi reseruare restitutiones incertas: nec eos excommunicare qui fideliter eas faciunt sine auctoritate eius. **S**

Qui inter pauperes sunt eligendi. **S**

Utrum poffessor: possit dare dilationem in restitutione certa vel vaga. **L**

Cui prius facienda est restitutio dum debito: multis tenetur: et non potest omnibus soluere. **A**

Utrum in incertis pauperes sint ecclesie preferendi. **A**

Questio. iij.

Utrum omnes fures et raptores eorumque participes teneantur ad restitutionem rerum singularium a suis dominis alienatarum. **A**

Diffinitio furti secundum beatum Thome. alia diffinitio completior secundum Ray. cum declaratione clausularum. **A**

Nec in re propria: nec in corporea: nec sine fraudulencia: nec non iniusto domino: nec sine spe lucri fit furtum. **A**

Unus casus quo in re propria fit furtum. ibidem

De speciebus furti manifesti et non manifesti. **B**

De sacrilegio/peculatu/abigeatu et plagiato: quod sunt species furti. **B**

De multiplici acceptione rapine. **L**

Descriptio rapine et distinctio a furto. **L**

Harie species rapine distincte secundum modos inuoluntarij. **D**

Omne furtum et rapina sunt peccatum. **L**

Coactionem in humana societate nemo habet: nisi potestas publica: qua si abutatur: rapinam committit. **L**

Rapina est grauius peccatum furto. **L**

Cuius raptus: magis verecundatur de furto quam de rapina. **L**

Raptoribus nisi restituant vel cautionem faciant de restituendo: penitentia negatur et sepultura: tamen sub multiplici distinctione. **L**

Participantes cum furibus et raptoribus sunt duplices. **L**

Fur et raptor tenent restituere: sic similiter et participas in actu vel re ablata. **F**

Non est furandum ex pietate ut fiat elemosyna. **S**

Quid furtum est in charitate proximi: et quid est diligere proximum. **S**

Utrum vxor potest aliqua reseruare vel dispensare viro ignorate. **B. J**

Triplicia sunt bona coniugum: quedam viri: quedam vxoris: quedam communia. **D**

Quid sit dos: et quid donatio propter nuptias. **D**

Item que dona parafernalia. **D**

Quid vxor teneatur quantum ad labores domus: et cui lucrat si nouit artificium. **D**

Vxor de rebus mariti nihil potest dispensare: nec in pios usus viro non consentiente. **J**

Sed de suis parafernalibus laboribus et lucris. potest etiam de bonis communibus dum viri negocia utiliter agit: et ibi satis particulariter vide quid possit vxor: et quid non. **J**

Maritus distrahens dotem vel donatum propter nuptias tenetur restituere. **L**

In distinctiones eius. XXII.

netur restituere. **J**
Cui restituenda est dos. J
De filio familias/ qd nihil potest auferre de paternis bonis. Z.
Quid si filius habet peculium. ibidem.
Quid peculium/ r de quattuor eius membris: scz pfectio/ ad uentio/ castris vel quasi castris: et quid potest de quolibet dispensare. Z.
Famuli aut famule quomodo ad restitutionem tenentur ablatorum a suis dominis. Z.
Uxor non potest dare de bonis uiri vel communibus. Z.
Si mulier fecit furtum: aut cum viro communicat in furto: r uir cum ea: debet restituere etiam prohibente viro. Z.
Utrum auferens suum vel quod sibi debetur: teneatur restituere: ubi nota responsio. D.
In quattuor casibus quis auferendo peccat: et tamen restituere non tenetur. D.
Quid si prelati precipere restitui ablatum. D.
Non committit furtum: qui christianum ab infidelibus captum furat. D.
De participantibus in actu furandi: dum multi simul concurrunt. N.
De participantibus in re spoliata: r non in actu spoliandi: quomodo tenentur ad restitutionem. D.
Quilibet recipiens rem scienter iniuste acquisitam: tenetur ad restitutionem. D. r nota illa propositio exteiam et generalem. ibidem.
Quid de recipientibus aliena bona fide: et que sit bona fides. an r quomodo tenetur ad restitutionem. P.
Quantum confert bona fides. P.
Emens rem alienam a domino rei: cui restituere tenetur: nil potest petere: sed bene a venditore in foro conscientie: scz in exteriori. P.
Recipiens rem alienam in probabili dubio: tenetur ad restitutionem: scz si non sit probabile. P.
Quid de scienter comedentibus de male questis: ut vxore pueris et familia raptoris. D.
Casus quattuor in quibus vxor potest uti raptis: et de eis uiuere: quoz tres etiam respiciunt liberos r familiam: no quartus. D.
Rapiens de naufragio. Item rapiens et bona naufragorum confiscantes: quomodo tenentur ad restitutionem. R.
De raptibus ex incendio: et de destruentibus domum ne incendium ad alias edes pgradiat: an teneant r qliter ad restitutionem. R.
De rebus inuentis quando et cui sint restituende. S.
De insula de nouo nata cuius sit. S.
De lignis per alluionem in agrum alterius deductis: cuius sint: et an restituenda. Z.

Questio. iiii.

Utrum in bello acquisita sint suis dominis restituenda.
Quid bellum: qd duplex est: iustum et iniustum. A.
De quattuor que requiruntur ad iustum bellum: autoritas/ causa/ intentio recta/ moderamen. A. B.
Autoritas legitima duplex: iuris diuini/ naturalis vel humani et iudicis: et de autoritate iuris triplicis. B.
Quomodo vim vi repellere concedit ius naturale in continenti: et cum inculcata tutela. B.
Que sit autoritas iudicis: et quid nomine principis intelligendum. B. C.
Dabens iurisdictionem potest autoritate propria contra subditos mouere arma: non autem contra no subditos/ si iusticiam consequi potest coram eodem superiore. E.
Ecclesiastici temporalem iurisdictionem habentes/ possunt bellum indicere: et generaliter quomodo/ et ad quid ecclesiastici possunt bellis interesse. E.
De causa propter quam moueri potest bellum. D.
Que debet esse intentio iuste pugnantium. E.
Par finis esse debet bellantium. E.
Quale moderamen seruandū est in bello: ne innocēs ledat: aut subditi aduersarioz no prestantes eis adiutorium. F.
Fides seruanda est hosti: licet autem infidēs uti. F.
Aduersarij non plus iusto ledantur: et quātum ledi possunt. F.
Cauenda occisio iniuste bellantium quātum fieri potest: r misericordia victis impendi debet: et ibi de duplici bello. F.
De multiplici differentia venientium ad bellum. S.
Qualis restitutio fieri debeat de acquisitis in bello per plures

conclusiones. D.

Damnificatus ab alio. s. in bello etiam iniusto recuperas damnum illatum: non tenetur ad restitutionem. D.
Incidens penam non tenetur illam soluere: nisi ad penam fuerit condemnatus. D.
Bellator in bello iniusto ad quid tenetur. J.
Quid de subditis nescientibus bellum esse iniustum: et dominos suos ad bellum sequuntur. Similiter de vasallis. Z.
Quid de extraneis ad bellum vltro se offerentibus: an hi et illi in dubio a restitutione excusentur. Z.
Ignorantia affectata de belli iusticia/ non excusat subditos. Z.
Quale dubium excuset subditos vel extraneos. Z. Z.
Pugnantes mala fide tenentur ad restitutionem: et que sit bona fides in bellantibus. Z.
Cum minima lesione hostis reduci debet. Z.
Cauende sunt in bellis hominum cedes quātum fieri potest. Z. et quando possunt homines licite occidi. ibidem.
Dominus in bello iniusto tenetur suis eum bona fide sequentibus de damnis. D.
Dñs bellans iuste tenetur mādataris de damnis: scz de sua sponte venientibus cū quadā moderacione. No aut tenet conductis: nec tenet de casualibus: que preuideri no poterat. D.
No vocatis venientibus vt negociū bellatis vtiliter gerat tenet bellas: scz si veniūt causa spoliandi/ aut acquirēdi gloria. D.
No tenet bellas veniēti phibito: licz vtiliter negociū gerat. D. nec illi qui causa parentele aut pietatis veniunt. ibidem.
Medicus tenetur mederi morienti indito. D.
Subditi bona fide bellantes in bello iniusto/ tenentur ad restitutionem eoz que consumpta no sunt/ cessante bona fide. N.
Non subditi venientes ad iniustum bellum ad restitutionem tenentur omnium damnorum. N.
Damnificantes innocentes siue in iusto/ siue in iniusto bello/ tenentur ad restitutionem omnium damnorum. N.
Utrum bellum in dubio sit presumendum esse iniustum. S.
De repessalis/ quando licite conceduntur. P.
Utrum concedentibus equos/ arma r c. tenetur bellas restituere si perdantur. S.
Utrum clericus rapiens in bello aut recipiens a bellatoribus/ tenetur ad eorundem restitutionem. R.
Quid de incēditibus ecclesias r raptibus ibi recondita. S.
Utrum oēs ad bellum iniustum concurrēt/ teneantur in solidū. Z.
Utrum domini bellantes possint componere subditis non consentientibus. S.

Questio. v.

Utrum habentes temporale dominium in subditos: omnia tenentur restituere in quibus inueniuntur subditos/ tam suos qd extraneos aggrauasse.
De duplici consensu in alienatione rei/ voluntario simpliciter: et voluntario ex conditione. in continuatione ante titulum questionis: potestas dominandi licet sit a deo: non tamen est naturalis generi humano: qd necessaria est nature lapsa et ex electione populi originem habet. A.
In statu innocentie fuit prelatio: sed non ea que opponitur seruituti. A.
Varis modis acquiritur autoritas dominandi: originaliter tamen consensu et electione populi. A.
No ppter dñm populus: sed ecouerso: et quoties dñs abutitur potestate in damnum subditorum/ totiens excedit terminos sue potestatis. A.
Dominus subditis tenetur fidelitatem/ amorem/ defensionem: populus dño obedientiam/ tributum/ reuerentiam. B.
Quot modis dicit seruus: r quibus modis inducit seruitus: r quid est seruitus. Item qui sint ascriptici vel originarij. E.
Varia nomina prestationum que a subditis exiguntur: cum descriptione eorundem. D.
Superiores non habentes legitimum dominium in subditos/ tenentur cedere et omnia restituere. E.
Dñs legitimus tenetur ad restitutionem exactoz: dñ non est causa legitima imponendi collectam. F.
Quattuor cause ad impositionem collecte requiruntur. s. autoritas

Inuentarium libri quarti

bonum commune: moderamen quatum ad personas et ad fi-
nem: et res aut persona de qua exigitur. **f. 6**
Res et persone ecclesiastice non debent talliari. **B. D**
Que sunt persone ecclesiastice. **D**
Que res possit tallijs subijci. **J**
Nota moderationem predictorum fin antoninum. **J**
Si plus exigitur q̄ causa exactionis requirit: fieri debet restitu-
tio. **L**
Quo dñs potest collectam imponere populo suo: et colliguntur
octo casus in quibus licet. **L** scilicet pro terre et populi defen-
sione: pro exercitus necessarij instructione: pro domini capti in iu-
sto bello redemptione: pro pontium et viarum refectione: pro
paupertatis subleuatione: pro filie maritacione: pro termino-
rum vili: et necessaria dilacione. **L**
Dominus grauans subditos insuetis seruitijs/ canibus expen-
sis et ceteris tenetur ad restitutionem grauaminis. **D**
Dominus impediens subditos in usu suarum rerum licito: aut
prohibens naturalē defensionē tenetur ad restitutionem. **D**
Item de piscantibus/ venantibus/ de feris et de prohibētibz
in vsuario nemorum et ceteris. **N**
Item de condentibus leges iniq̄as in grauamen populi. **N**
Quomodo serui proprie se habent ad dominos suos: et quam
potestatem habent in eos domini. **D**
De ascripticijs et originarijs ad q̄d obligant suis dominis. **D**
Fraudantes pedagia legitime instituta tenentur ad restituti-
onem: secus si non fuerint legitime instituta. **P**
Serui exigentes pedagia noua debent esse certi de legitima in-
stitutione: nec in dubio excusant nisi sint subditi: et ex obedi-
entia seruiant. **P**
Officiales iniusta exigētes: aut iniusta inequaliter subditis im-
ponentes/ ad restitutionem tenentur: et nota cui. **D**
Pedagia recipientes et permittentes roborari/ tenentur ad res-
tutionem spolijs/ non pedagij. **R**
Subditi non tenentur obedire domino/ vsurpati dominium si
bi iniuste. **S** Nec etiam habentibus iustum dominium in his
que sunt contra deum. **ibidem.**
An dñs possit alicui concedere immunitatem talliarum. **T**
An dominus possit recipere a recedentibus a suo dominio
quantum vult. **T**
An dominus teneatur ex facto familie/ et suoz officialium:
et an possit officia temporalia vendere. **T**
Questio. vi.
An ministri iusticie exacta a partibus/ ppter actus iudicia-
les vel ad iudicium requisitos: tenentur restituere: et iusticiam
partibus gratis ministrare.
De multiplicibus personis ad iudicium concurrētibz/ iudex/
accusator/ reus/ testis/ assessor/ aduocatus/ procurator/ tabel-
lio/ executor. **A** Et q̄ ille nunc dicte p̄sone multipliciter deui-
re possunt a iusticia. **B**
Quam personam habere debet iudex. **B**
Iudex gerit vicem dei: ideo deo debet conformari in potestate/
veritate/ bonitate. **L**
Que persone repelluntur ab officio iudicandi. **L**
Qui a proximo rem quam nō debet extorquer: tenetur ad resti-
tutionem. **D**
De crimine concussionis. **D**
Omnes persone iudicij deficientes a iusticia: ac proximos scie-
ter damnificantes/ tenentur ad restitutionem. **E**
Iudex damnificans per negligentiam siue per ignorantiam/ te-
netur ad damni restitutionem. **L**
Iudex recipiens munera quomodo tenet ad restitutionem. **f**
Ibi de iudice ordinario et delegato ecclesiastico. **f. 6**
Iudex secularis quid recipere possit: tam ordinarius/ q̄ delega-
tus. **f. 6**
Ibi de sportulis quas recipit iudex secularis. **f. 6**
Actor iniuste damnificans reum/ tenetur ad restitutionem: et de
triplici iniusticia actoris: scilicet calumnia/ preuaricatione et
tergiuersatione. **D**
Quid si actor habet causam iustā: sed vincit per iniusta media:
aut causam iniustā/ et vincit per iniquam sententiam. Item

si credit habere iustam cum sit iniusta. **D**
Reus calumiose se defendens et inferens damnum actori vel
iudici/ tenetur ad restitutionem. **J**
Nunq̄ licet negare veritatē: sed licet q̄q̄ tacere eam. **J**
Quomodo se habebit accusatus de crimine: respondendo parti
et iudici: et quō licite se possit defendere. **J. L.** q̄q̄ p̄t sine vio-
lētia fugere penā: sed nō cū lesione alterius innocentis. **L**
Testis tenetur ad restitutionem damni quod proximus incur-
rit ex falso testimonio: aut negato testimonio. Similiter etiā
pecunia: si quam recepit pro ferendo testimonio. **L**
Testis tenetur perhibere testimoniū cū certa distinctione quan-
do/ qualiter et ceteris requisitus: et q̄q̄ etiā nō requisitus: nec ei licet
vendere testimoniū: potest tamen recipere expensas vie. **L**
Assessor/ aduocatus/ procurator/ tabellio/ executor/ recipere p̄t
moderatum laboris precium ceteris paribus. **D**
Aduocatus/ procurator nō p̄t pacisci cū cliētulo p̄ quātitate certa
parte litis/ scz quarta vel decima. Neq̄ p̄ determinata post in-
ceptam litē: sed bene pro determinata summa ante litem. **D**
Si autē fouent causam iniustā vel iustā iniuste: aut exactio-
nant partem immoderate: tenentur ad restitutionem. **N**
Similiter si negligunt partem suam aut defendere ignorāt. Et
quid agendum si non in principio: sed in cause processu intelli-
git partem suam pro se non habere iusticiam. **N**
Cui debet fieri restitutio accepte pecunie a iudicibz iniuste. **D**
Quid si iudex non condemnat partem in expensis. **D**
Condemnes leges iniq̄as/ tenentur ad restitutionem omnium
damnozū earum occasione contingentium. Similiter iudic-
cantes fin eas et scribentes. **P**
De legibus contra ecclesiasticas libertates: et excommunicatio-
ne sextuplum personarum in his culpabilium. **P**
An aduocati teneantur gratis pauperibus aduocare et pa-
trocinari. **D** Et similiter an iudex teneatur eis de aduocato
providere. **ibidem.**
Extorquentes pecuniam pro sigillis/ peccant et ad restitutionē
tenentur. probatur tribus rationibus: quia crimen concussio-
nis committunt: testimoniū vident: et nullo titulo iusto re-
cipiunt. **Qd̄q̄** consuetudo non excusat. **R. S. L**
Dominium rei tradi non potest: siue iure vendi. **S**
Questio. vii.
An p̄ficiens ad officia dignitates vel beneficia personas
minus idoneas: teneatur recopensare damna et negligentias
per huiusmodi personas commissas.
Diffinitur acceptio personarum: et particule diffinitionis decla-
rantur. **A**
Acceptio personarū in sua rōne includit deformitatē. **A**
Qui nullius est debitor: non potest esse acceptor personarū. **A**
Deus non est acceptor personarum. **A**
In his que mere liberaliter donantur: nō est acceptio personarum.
Et q̄ acceptio personarum in tribus solet cōtingere. **B**
De ratione nois acceptio personarū/ penes quid attenditur. **E**
Acceptio personarum est peccatum et culpabilis: et cōtrariatur
iusticie distributiue. **D**
Dānicās per acceptiōnē personarū/ tenet ad restitutionē. **E**
An peccet qui minus idoneū p̄ficiat pretermisso meliore. **f**
Recitantur de hoc opiniones diuerse. **B**
Respondet ad dubiū. **D. J. L. L.** Soluuntur rationes. **D**
Dupliciter aliquis dicitur melior alio: simpliciter per compara-
tionem ad officium. **f**
Mali qui scilicet sunt in mortali ad officia ecclesiastica non de-
bent promoueri. **D**
Peccant accipiendo personam: qui pretermisso meliore sciēter
promouent ad curam animarum minus bonum: quod proba-
tur autoritate et ratione. **J** Secus in minoribus animarū cur-
ram non habentibus: in quibus sufficit instituire bonum. **L**
Non melior simpliciter: sed melior per comparationem ad offi-
cium debet promoueri. **L**
Qua occasiōe nobilis min⁹ doct⁹: ignobili doctiori preferri po-
test. **L** Et quid de consanguineis minus et eque idoneis. **L**
Soluuntur rationes probare nīrentes q̄ nō oportet meliores:
sed sufficit bonum p̄ficere. **D**

In distinctiones eius. XXII.

- P**auper in iudicio non est preferendus diuiti in veritate sententiae siue personarum acceptione. **N**
- D**omini/prelati/potentes mali/honorandi sunt. **S**
- D**iuites qua occasione possunt honorari. **S**
- Q**uestio. viij.
- A**trum beneficiati in ecclesia negligentes onera eis imposita persolvere: teneantur subleuata restituere.
- M**ultiplex acceptio huius termini beneficium/et distinctio. **A**
- B**eneficia quoadque possident iusto titulo: quoadque iniusto. **B**
- A**d hoc ut titulus iustus sit: quinque requirunt: canonica institutio/idoneitas persone/tempus legitimum puisionis/etas prouisi/absolutio ab alia cura. **B**
- N**on habentes iustum titulum/tenentur beneficium resignare et subleuata restituere. **E**
- A**bsentes/recipientes quotidianas distributiones tenent restituere: nisi fuerint infirmi vel rationabiliter excusati. **D**
- B**eneficiatus nihil sui officii implens/nec per se vel alium: tenetur ad restitutionem subleuatorum. **D**
- B**eneficiatus habens certa bona in pios vsus deputata specialiter: si ad alios vsus conuertit: ad restitutionem tenetur. **E**
- D**istinctio triplicium bonorum que possidet beneficiatus: scilicet patrimonialia/ecclesiastica/et horum quedam ad distinctos vsus deputata: quedam indistincta sunt sanctum **Th**o. **E**
- N**ec grauer peccent bona indistincta ecclesiastica dilapidantes: tamen certum non est vtrum ad restitutionem teneantur. **F**
- R**ecitantur opiniones due contrarie diffuse. **f. B. W. J**
- D**uplices sunt administratores bonorum: et quales sunt beneficiati respectu fructuum collectorum. **D**
- A**ccipiens beneficium/et non habens animum residendi: sed post tempus dimittendi/tenetur ad restitutionem fructuum. **R**
- E**t idem videtur dicendum de illo qui recipit beneficium: non ut ibi seruiat: sed donec pinguis acquirat. **E**t quod talis tenetur cedere vel voluntatem mutare. **R**
- D**e beneficiorum pluralitate. **R**
- B**eneficium datur propter officium. **R**
- O**mne beneficium tam curatum: quam simplex requirit residentiam. **R**
- C**asus in quibus adiens tenetur pro residente. **R**
- C**ontra abusionem qua quis eximitur a residentia intuitu seruitij episcopi: qui tamen nec episcopo comoratur: nec seruit. **R**
- I**nfirmus estimatur residens cum certo moderamine. **R**
- E**xculat absentem causa rationalis et licentia prelati. **R**
- C**ur curata/beneficia dicuntur requirere residentiam: et non simplicia. **D**
- Q**uare duo curata dicuntur incompatibilia: et non duo simplicia. **D**
- R**ecipiens secundum curatum beneficium ipso facto primum vacat: similiter et secundum: nisi primum resignet. **D**
- B**eneficia annexa: vel vbi vnum dependet ab alio: reputantur vnum. **D**
- D**e multiplici differetia humanarum actionum in malicia. **N**
- P**luralitas beneficiorum non est de illis que mox noziata conuoluta sunt malicia: sed multas habeat annexas deformitates. **N. D**
- C**asus in quibus permittitur pluralitas beneficiorum. **D. E. et quod in quibusdam ius dispensat: in aliquibus iudex. ibidem. Et quod conditio nes tres necessario concurrunt ut dispensatio sufficiat. De sunt autoritas necessitas pia utilitas/non persone sed ecclesie. **P. D****
- D**ispensatus ad plura beneficia: si vnum sufficit: tenet redditus alterius in pios vsus conuerrere. **P**
- D**ispensatio legitima non fit sine rationabili causa. **D**
- I**n dispensando attenditur persone nobilitas aut scientia: non propter personam: sed propter bonum publicum. **D**
- P**eccat mortaliter qui plura tenet beneficia sine dispensatione iuris aut iudicis. **R. S**
- Q**uod peccat tenens opinionem minus certam et periculosam. **S**
- T**enens plura beneficia: agit contra charitatem dei/sui et proximi. **S**
- E**xtra casus concessos nulla dispensatio nec consuetudo excusat. **T**
- C**onferens beneficium ei qui prius habet sufficiens ad sui sustentationem scienter: peccat mortaliter. **T**
- H**abens plura beneficia quorum alterum sufficit ad congruam sustentationem: fructus ceterorum tenetur exponere in pios vsus vel pauperibus erogare: quos si aliter exponit: tenetur ad restitutionem. **A**
- S**uspensus a beneficio aut officio vel excommunicatus/tenetur restituere que tempore suspensionis subleuauit. **E**
- A**trum clericus teneat restituere fructus in mortali receptos. **V**
- C**ui debentur fructus beneficii vacantis. **A. A**
- R**ecipientes a clericis que dare prohibentur: ad restitutionem tenentur: ut scorta/con sanguinei. **B. B.** Et cui restituendum est quod sic a clericis recipitur. ibidem.
- C**lericus de bonis ecclesie non potest restituere. **E. E.**
- A**trum clericus habens patrimonium sufficiens: possit tenere beneficium. **D. D.**
- A**trum clericus de bonis ecclesie possit testari. **E. E.** et que dicantur bona ecclesie. ibidem.
- M**onasterium non obligatur ex facto monachi: neque ex contractu: neque ex delicto: nisi in duobus casibus. **f. f.**
- M**onasterium non tenetur soluere debita prius ab ingredientibus monasteria contracta: nisi in casu. **S. S.**
- Q**uestio. ix.
- A**trum falsarius acquirens aliquid per dolum falsitatis: tenetur ad restitutionem taliter acquisiti damnificatis.
- Q**uis sit falsarius et unde dicatur. **A**
- F**alsitas non est in re: sed in intellectus apprehensione: licet res quandoque denominatione extrinseca falsa dicatur. **A**
- F**alsitas committitur in mente/ in voce/ in scripto/ et in opere. **A**
- N**ummosina quare inuentum: et de eius conditionibus. **B**
- I**ndigentia humana mensurat precium rei. **B**
- M**oneta potest tripliciter falsari: in materia/pondere et forma. **E**
- U**nde attenditur iusticia in pondere. **E**
- F**orma monete est testificatio veritatis et iusticie. **E**
- D**e multiplici variatione monete. **D**
- I**n rebus multipliciter contingit falsitas: scilicet in substantia rei/ in numero/ in pondere/ in mensura/ in simulatione. **D**
- F**alsificas monetam in damnum reipublice/ peccat mortaliter: et quod tenetur damnum illatum restituendo compensare. **E**
- T**res cause propter quas expedit mutare monetam. **E**t additur quarta. **f. D**
- E**xpendens scienter monetam fallam pro vera/ tenetur ad restitutionem. **S**imiliter qui expedit extraneam minus valentem pro bona et corrente scienter: tenetur ad restitutionem. **S**
- T**ransferens monetam de loco vbi minus valet: ad locum vbi plus valet: non peccat. **D**
- O**mnis acquirens aliquid per fraudem peccat: et tenetur ad restitutionem: nisi in casu. **D**
- R**ecipiens aliquid per simulationem alias non recepturus: tenetur ad restitutionem. **D. ibidem**
- D**e simulante: se alium: de hypocrita: de mendicis abundantibus et validis: etiam nullam simulationem preterdentibus. **D. J**
- Q**ui validi corpore possint mendicare. **J. R.**
- Q**uestores falsa predicantes/tenentur ad restitutionem sic extortorum. **R.**
- A**d quem spectat fabricare monetam: quod moneta non est principis sed communitatis. **R.**
- A**trum in aliquo casu princeps possit mutare monetam propter lucrum suum. **D.** Et an hoc facere possit sine consensu subditorum. **ibidem.**
- D**e venditione frumentorum beati Joseph/ quo excusatur ab iniusto lucro. **N**
- D**e simulatione Jacob/ qua simulabat se esse Esau ut benedictionem primogeniti acciperet. **N**
- A**trum eligens ad partem denarios meliores ac conflare faciens propter lucrum: tenetur ad restitutionem. **N**
- Q**uestio. x.
- A**trum fraudans proximum in negotio/mercatis/vel labore/ teneatur fraudato damna restituere.
- E**xponitur terminus mercatio/emprio/venditio. **A**
- A**d mercationem quinque requiruntur: due persone/merx/precium/donatio conditionalis vtriusque persone. **A**
- M**ercatio non est mala ex genere: sed bona reipublice et necessaria. **B**
- M**ercatoribus debetur iusta retributio. **B**
- M**ercatio est periculosa et difficile sine peccato agitur. **E**
- B. B. B. iij**

Inuentarium libri quarti

De septem periculosis officijs: tamen fm se non malis. L
De circumstantijs ex quibus mercatio redditur licita vel illicita: quibus supponitur obiectum scz merc. D
Clericis prohibita est negociatio. D
Non quelibet emptio aut venditio dicitur negociatio. D
Due cause excusantes negociatorem laicū a peccato: necessitas et pietas. D
Mercari propter lucrum finaliter est malum. D
Ex modo redditur mercatio mala: si cum dolo et mēdacijs fiat: aut perurjs/aut falsitate. D
Ex tempore et loco qualificatur mercatio. D
Non licet charius vendere forēnsi q̄ incole. D
Non licet mercari in damnum reipublice: et contra eos q̄ emūt rem vt eam statim integram vendant. D
Excessus precij culpatur mercationem. D
Iusticia precij/eiusq̄ qualitas nō ex valore naturali rei vendite accipitur: sed ex lege cōsuetudine ⁊ rōnabili discretionē. Circa quod ponuntur regule quattuor: notande diligenter. E. f. G
Que sunt attendenda in constitutione precij. f
Quāti mercator estimare debet suos labores/ pericula/ curas/ industriam/ expensas. f
Potest vendens in cōstitutione precij attēdere damnum suum: non autem commodum ementis. f
Equalitas precij nō cōsistit in indiuisibilitate: et vnde sumitur eius latitudo. B
Locus/ tempus/ persona vendentis mutant precium: non autē conditio ementis. B
Frequēter vēditionē ⁊ emptionē comitat libera donatio: ⁊ quō verū est: res tātum valet quantū vendi potest. D. J
Que attēdenda sunt in p̄cio artificū ⁊ officialiū ac stipēdiōz. Z
Proximum fraudat qui equalitatem precij non seruat. Z
Fraudans scienter proximum in negotio vltra dimidium iusti precij/ tenetur ad restitutionem etiam in foro exteriori. D. sed ignoranter fraudans nō peccat: nec tenetur ad restitutionem/ stante ignorantia qua cedente tenetur restituere. ibidem.
Fraudans tenetur ad hanc aliter naturam: aut precium iustū dare: aut contractū rescindere: et datur electio fraudanti. D
Fraudans proximum citra dimidium iusti precij/ excedens latitudinem precij iusti/ tenetur ad restitutionem. N
Quō iura deceptiones citra dimidiū iusti precij permittunt. N
De precio laborum artificum. N
Utrum vendēs rem teneatur defectum occultū manifestare. D
De emētibz rē vt in eodē loco immutatā vendāt charius. D
Mercator sciens alios superuenturos: non tenetur res suas remissius vendere. D
Utrum habens cōmissionem vendendi rem pro certo precio: ⁊ vendens charius/ possit sibi retinere excessum precij. R
Cuius est res empta de aliena pecunia. S
Predia empta de pecunia ecclesie sunt ecclesie. S
De solventibus labores suoz per res: ⁊ nō per pecuniam. Z
Utrum clericus possit negociari. A
De locatione et conductione et eius iusticia. E
De depositi restitutione: q̄q̄ depositarius non potest habere vsum depositi: nisi deponens consentiat: et alia plura hāc materiam concernentia. y. vsq̄ ad finem.
Quā diligētia tenet facere depositarius in custodia depositi. y
Quid faciet depositari⁹ in casu periculi imminētis: in q̄ vtrūq̄ seruare nō pōt: res scz suas ⁊ depositū: quid cui preferat. y
Casus fortuitus regulariter imputatur dño rei: et non cōmodatario nec depositario: nisi in tribus casibus. y
Quattuor casus in quibus depositarius non tenetur ad restitutionem depositi statim dum petitur. y
Cōpēsatio nō habet locū in deposito: ⁊ vbi habet locum. y
Quid intelligitur per culpam latissimam/ latiore/ latā/ leuem et leuissimam. AA

Questio. xi.

Utrum possidēs aliqua per vsurariam acquisitionem/ teneatur de necessitate salutis ad eorum restitutionem.
Descriptio vsure/ lucrum ex mutuo principaliter intentum. A
Quid dicatur lucrum: quid sorz. A

Nomine pecunie accipitur quicquid pecunia inensuratur. A
In solo mutuo committitur vsura: licet etiam in alijs commutationibus iniusticia committatur. A
Est mutuum palliatum et apertum. B
In quibus rebus consistit mutuum. B
Duo contractus de sui natura sunt gratuiti: mutuatio et cōmōdatio. B
Differentia mutationis ab alijs contractibus. B
Differentia inter mutuo et mutuo. B
Ad vsuram requiritur q̄ lucrum intendatur a mutuante: nā vbi non est pactum: sed spes lucri est vsura. E
Dupliciter intenditur lucrum ex mutuo: principaliter et secundario: et que intentio facit vsurarium. E
Spes facit vsurarium et quare. E. et que spes. ibidem.
Utrum liceat sperare reciprocam mutationem: ⁊ an liceat illā deducere in pactum. E
Vsura est contra legem nature/ diuinam et humanam. D. ostenditur etiam per pbm.
In quibusdam rebus vsum est earū consumptio: in alijs non. D
Pecunia habet etiam vsum quēdam preter eius distractionem que distinguitur a dominio: et pro illo licet accipere. D
Casus in quibus licet aliquid recipere vltra sortem. E. f. G
Licet recipere aliquid vltra sortē ratione pene cōventionalis. E
Irem licet recipere vltra sortem ratione interesse. i. damni passi vel patendi verisimilis. f
Volens negociari/ et impeditus propter mutuū datum/ potest recipere pro suo interesse/ quātum lucratus fuisset additis certis moderationibus. f
Compulsus dare pro alio vsuram: potest eam petere ab eo pro quo dedit. f
Licet recipere vltra sortē rōne dubij: q̄q̄ venditiones pnt resolui in mutuū: ⁊ sic cognoscit si fiant in fraudem vsurarum. B
Nota duas regulas seruandas in vēditione ad terminum ⁊ emptione/ vbi precium datur anteq̄ merc. habeatur. D
Quid si quis mutuatur res vt recipiat in termino in quo plus valent soluendas. D. J
Propter periculum rei in se susceptum aliquid recipi potest vltra sortem. Z
Quid de ementibus blada in herba nondum matura: ⁊ vinum in vite. Z
Quid si creditor aliquid gratuito offert: et sic recipitur. Z
Vsura proprie accepta nunq̄ est licita: nec dispensabilis. Z
Quomodo ab inimicis et his quoz bona confiscari possunt: liceat vsuram capere. Z
Quomodo vsura est cōtra legē diuinā et humanā. Z
Replie cum earum solutionibus/ q̄ vsura non sit cōtra legem nature. M
Dñs inferior: pōt re sua vti nō quomodocūq̄ voluerit: s; bone/ ste ⁊ nō cōtra volūtate dñi superioris: et quō dicitur sua. D
Quomodo homicidiū est dispensabile: et non vsura. D
Cur preceptum de vitanda vsura ponitur inter consilia. D
Replie q̄ vsura non sit cōtraria legi diuine: nec humane cum suis solutionibus. N
Quomodo intelligit illud Deut. xxiij. Fenerabis alienis. N
Quomodo promittitur in premio obseruantibus legem. N
Utrum in vsura transferatur dominium in vsurarium: tractantur opiniones contrarie. S
Omnis vsurarius tam manifestus q̄ occultus tenetur ad restitutionem omnium vltra sortem acceptozum. Declaratur cōclusio et probatur. ibidem. P
Non solum vsurarij: sed etiam eorum heredes/ ad restitutionem tenentur: et quid si vnus heredum efficitur non soluendo. S
Cooperatores ad solutionē vsure ⁊ impediētes restitutionē: nō aut cooperates ad mutuū sub vsura tenent ad restitutionē. R
Iudex/ aduocatus/ pcurator/ statutarius: quoz patrocinio vsure extorquent: tenentur ad restitutionē. R
Utrum vsurarij tolerari possint ⁊ permitti a cōmunitatibus. S
De triplici permissione et tolerantia alicuius. S
Vsura quomodo potest permitti: nō propter cauere malū tempore: cum ipsa sit peior: omni tempore malo. S

In distinctiones eius. XXII.

Quomodo intelligendum quod minus malum est eligendum. S
Malum culpe nunquam est eligendum. S
Publicis usurariis domus locandae non sunt. S
Usurarius necdum usuram tenet restituere: sed et fructus pignoris deductis tamen expensis necessariis. T
Tres casus in quibus licet recipere fructus pignoris. T. qui casus hic explicantur.
Primus: si pignus fuerit eius cui impignoratur.
Secundus si fuerit feudum impignoratum domino feudi.
Tertius: si in termino solutionis non soluitur pignus emptum.
Quartus dum possessio datur in pignus dotis numerate. T. A
Non tenetur usurarius restituere quod de pecunia usuraria iusta negociatione acquirit. T
Si possessio fructificans per usuram acquiritur: tenetur usurarius restituere possessionem cum fructibus perceptis. T
Ex iniuste acquisitis potest homo iuste acquirere quo restituar: et deinceps viuat. V
Utrum liceat alicui rustico mutua re suam possessionem colat iusto precio. AA
Utrum negotiator mutua re possit ut attrahat sibi ementes: docto: ut attrahat scholares. AA
Utrum quis potest mutua re pecuniam: ut reddat ultra sortem tantum: quantum tanta pecunia lucrat in negocio posita. BB
De vendentibus ad terminum pro maiori precio et reementibus ab eisdem ad statim pro minori precio statim dato. CC
Utrum liceat emere debitum pecuniarium certis futuris terminis soluendum: pro minori pecunia in prompto soluta. DD
De ementibus non existentibus: et ea fide locatibus pro annuo censu. EE
Utrum liceat mutua re pecuniam: ut reddatur equiuale in alia moneta de nouo instituenda. FF
Utrum cuius compulsi mutua re communitati: possit recipere ultra sortem annue aliquid a communitate. GG
Utrum quis potest alteri mutua re ut sibi committatur officium: lucri vel honoris gratia. HH
De vendentibus charius ad terminum: quam pro parata pecunia: quando committant usuram et quando non. II
Quomodo in societatis committitur usuram. LL
Quomodo in societatibus animalium caueatur aut committatur usuram. LL
De usura in cambiis commissa. MM. et variis modis cambiorum: quorum aliqui sunt liciti alij non. MM
De deposito quomodo iure potest committi usuram. NN
Utrum liceat accipere pecuniam sub usura: siue utrum liceat dare usuram. OO
Inducere ad usuram in omni casu est mortale: etiam propter vitare maius malum. OO
Aliud est permittere: aliud inducere. OO
Dari potest usura sine peccato: quando et quando non. PP
Ad quid tenetur iurans dare usuram. QQ
Utrum liceat ab usurariis emere: recipere dona: precia: labores: et an liceat ab eis emere. RRS
Non absoluitur a restitutione facienda: cui remittit: is qui usuram soluit desperans aliquid obtinere posse. Et quomodo fieri debet petitio remissionis: ut sufficiat. RR
De usurariis mentalibus qui sine pacto recipiunt ultra sortem. TT
Quis dicatur usurarius manifestus: et que pene eorum. TT
Questio. xij.
Utrum habentes census vel redditus annuos temporales vel perpetuos: teneant ad restitutionem huiusmodi vendentibus seu donantibus.
Nomine redditus vel census intelligitur ius accipiendi aliquid de fructu alicuius rei vel persone: et quid sit illud ius ex parte rei. A. et quod tale ius distinguitur a re ad quam habetur.
Non tantum res corporales: sed etiam incorporeales vendi possunt et emi: et generaliter que res vendi possit. B
Refert redditum esse licitum: et licite habere redditum. B
In omnibus rebus habentibus usum separatum a dominio: potest constitui redditus: etiam in persona hominis. C. D
In communitatibus: collegiis: monasteriis: vniuersitatibus: possunt constitui redditus. C
Destruo eo in quo constituitur redditus: perit et redditus. E

Nihil refert an redditus constituitur in pecunia: vel rebus pecunie comparabilibus: in bonis immobilibus vel mobilibus: certis vel incertis. C
Unicuique fas est uti re sua prout sua. D
Habes dominium rei: potest ipse in alium transferre gratis: vel per commutationem totam vel partem: simpliciter vel sub conditione. D
Redditus legitime constituti: possunt emi et vendi pecunia. E
In emptione reddituum: nihil refert an veteres sint: vel de nouo constituti. E
Temporales redditus quam perpetui possunt emi et vendi: temporales vel ad vitam hominis vel certum tempus seu perpetuo. F. G. H
Census in certa pecunia ad certos annos constitutus: puta decem potest emi minori pecunia: quam sit summa censuum annuorum de terminatorum: propter periculum fundi. F
Census eiusdem quantitatis pecuniarius potest minori precio emi in vno fundo quam in alio. F
Census potest vendi ad tempus certum vel incertum. G
Opinio Heinrici. de h. p. concordans predictis de redditibus ad vitam. G
Census perpetui possunt constitui: vendi et emi. D
Unde attenditur equalitas precij quo emitur census perpetuus. H
Precij censuum equalium in diuersis regionibus variatur et iuste. H
Conditionio redemptionis apposta non vitiat contractum. J. L. L
Res vendi potest ad tempus certum. J
Cauidendum est quod nihil fiat in fraudem usurarum: et unde deprehenditur aliquid factum in fraudem usurarum. L
An propter conditionem facultatis recedendi adiecta possit minui precium rei vendite: duplex opinio. L. M
Res vendita cum certa obligatione emptoris: minus valet emi proxi quam sine obligatione. M
Quantum possit minui precium propter conditionem redemptionis: et que opinio sit verior. M
Tutius est propter conditionem dictam non minuire precium: licet si minuatur moderate non vitiet contractum. M
Habentes redditus legitime constitutos titulo emptionis aut donationis et cetera: non tenentur ad restitutionem: secus si fuerint constituti aut acquisiti in fraudem usurarum. N
Emere redditus non est emere pecuniam: sed ius recipiendi pecuniam. O. P
Pecunia est terminus commutationis: quam potest emi et vendi. P
Quomodo pecunia est medium commutationis rei pro re. P
In emptione reddituum: dominium iuris recipiendi redditum transfertur in ementem. Q
In venditione redditus est equa proportio precij et iuris recipiendi censum quantum ad valorem. Q
Non est de ratione venditionis quod sit equa certitudo mercis et precij. Q
Fundus in quo constituitur census: non est pignus ementis censuum: et quid sit de ratione pignoris. Q
Quid de fideiussores qui superadduntur fundo in quo constituitur census. Q
Argumenta contra redditus ad vitam que soluuntur. R. S
Que sit differentia inter mutuum in certis terminis successiue solvendum: et inter venditionem et emptionem reddituum temporalium: quam non solum nomine differunt sed re. S
Quid nomine sortis intelligitur: et an recipiens plus in redditibus quam precij quo emi recipiat ultra sortem. S. quam sperare lucrum ex emptione non facit usurarium: secus si sperat ex mutuo. ibidem.
Sperare lucrum ex emptione vitalicij: similiter ex venditione accidit contractui: neque recipiens ultra precium datum: aut recipere cupiens: cupit ditari de alieno. S
Que differentia inter ludum et emptionem vitaliciorum: et quod in emptione vitaliciorum contractus non committunt se fortunae: sed dant et accipiunt equale pro equali. S
Quo possit seruari iusticia in vitalicij emptionibus a iuvene et senes et quomodo possit esse precij iustum in tali emptione per comparisonem ad redditus perpetuos. T. A
Contractus reddituum possunt fieri ex intentione bona et mala: hoc autem accidit contractui: quam quandoque proficiunt reipublice: quandoque non officiant: sed hec accidunt contractui. A
Arguitur contra contractus cum conditione redemptionis. T. et

Inuentarium libri quarti

soluuntur rationes. **ibidem. AA**
Quo contractus ille cum pacto redemptionis differt a mutuo re
ipsa non tñ nomine. **E**
In vera emptione vn^o contrahenti ligari pot absq; alio: nec opz
q; ratu dñi habeat emptor: i merce: quatu vedito: i p̄cio. **AA**
An vendens possit se obligare ad remendū ad vota emen
tis: sicut econuerso. **AA. BB**
Equum fore: et securū: q; redemptionis merx estimaretur fm va
lorem eius tempore redemptionis: et non fm valore p̄ime em
ptionis: potest tamen propter dubium excusari. **BB**
Quibus liceat emere et possidere redditus: an indifferenter om
nibus. **CC. DD**

Questio. xij.
An acquiritur per turpe lucrū sit de necessitate salutis res
stituendum.
Turpe lucrū est quod acquiritur cum turpitudine peccati. **A**
Turpe lucrū esse contra legem acquiritur prohibentem quādoq;
actum tantum quo acquiritur: quandoq; actum et lucrum. **B**
Differentia est inter turpe lucrum et iniquum lucrum. **B**
Turpe lucrum a varijs personis et modis acquiritur. **E**
De multiplici ludorum distinctione. **E**
Ludus alearum prohibitus est vtroq; iure. **E**
Recitatur opi. vtrū acquisitū per ludū alearū sit de necessitate
salutis restituendum: aut pauperibus erogandum. **D. E. F**
Leges approbate sunt per canones. **E**
Incidens penam iuris non tenetur illā soluere priusq; a iudice
declaretur et exigatur et compellatur. **E. F**
Turpe lucrū restituendum est. **G**
Semper lucrum seu ludus alearum dissuadendum est etiā si res
stituendo non foret faciendū. **D. Z**
Restitutio lucri alearū suadēda est p̄ modū certioris cōsiliij: pro
pter multas causas: etiā si nō fuerit de necessitate iponēda. **D**
Ludens alea ex cupiditate peccat grauiter: quia contra legem
diuinam. **I**
Securius est lucrum huiusmodi restituere vel pauperibus ero
gare: licet opinio tenens hoc esse de necessitate salutis non sit
securius. **Z**
Non omnis damnificans tenetur ad restitutionem damni. **Z**
De ludo scacorum: vtrum liceat clericis. **D**
De inspectioibus ludentium: de ministrantibus ludēdi instrumē
tū: tapillos/ chartas/ menias/ luminaria/ domos etc. **I. de arti
ficibus talia faciētib; aut vendentibus/ ludentibus: vtrum
peccent: et an teneantur ad lucri restitutionem. N. O. P**
An et quando compensatio in ludo locum habet. **R**
De pena tenentium ludum prohibentem. **S**
Mutuus lusor in ludo nō potest repetere mutuatum: nec vas
let transactio: nec ibi vendens tenetur de euictione. **Q**
Quid de ludo vadianum et altercantium: siue de lucrātib;
ex vadio. **T**
Quid de columbarijs emittētib; columbas ad agros. **A**

Questio. xiiij.
An titulo prescriptionis acquisita restitutioni in foro cōscie
tie sint obnoxia.
Duplex exceptio prescriptionis: et differētia ei⁹ ab vsucapione. **A**
Diffinitio prescriptionis et eius declaratio. **A**
Ad prescriptionem non necessario requiritur titulus. **A**
In prescriptione tempus legitimū nō debet interrumpi. **A**
Necesse est rem possideri tēpore prescriptionis suo proprio/ non
alieno nomine. **B**
Que sint prescriptionis tempora. **B**
Ad prescriptionē requirit bona fides: et q; dicat bona fides. **E**
Bona fides requiritur pro qualibet parte temporis. **E**
Quid si quis completo tempore prescriptionis/ incipit habere
malam fidem/ credens rem fuisse alterius. **E**
Conscientia dubia non sufficit ad bonam fidem: nisi fuerit irra
tionabilis et leuis. **D**
Annuntiantur quindecim res non prescriptibiles. **E**
Legitime prescribens acquirit verum dominium rei prescripte.
S. nec tenetur prescripta restituere. **S**
Quid de eo qui post completam prescriptionem/ incipit habere

re malam fidem. **D**
Quale remediū ei q; sine sui culpa negligit tps prescriptionis. **D**
Quomodo teneantur ad restitutionem dānificantes preter in
tentionem casualiter per se vel sua animalia. **I. Z**
An tenetur restituere rem pereuntem: qui fuit in mora resti
tuendi: et quis dicitur morosus. **Z**
Quid de eo qui facit fugere debitorem ex pietate. **D**

Questio. xv.
An dānificans proximi in bonis corporis: teneatur ad resti
tutionem de necessitate salutis.
De multiplici lesione corporis et membrorum. **A**
Restitutio facta fm legem statutam certior est. **A**
Bene prouisum est communitati: vbi pro homicidio statuta est
pena talionis. **B**
Pene v. l. e. nō obligant christianos/ nisi fuerint de nouo per res
ctores reipublice christiane statute. **B**
Securius satisfacit homicida qui se subdit patienter pene talio
nis vbi hec statuta est. **E**
Nullus homicida sibi ipsi inferre debet penam talionis. **D**
Quomodo restituet homicida cui pena talionis non infligit. **E**
Preter satisfactionem exhibitam persone occise/ necesse est resti
tuere damna personis coniunctis illata. **F**
Quomodo restituet ledens in corpore citra homicidium. **G**
Quis iuste potest occidi: et an fur pro furto possit iuste occidē
re recitatur opinionēs. **D. J. Z**
Quid restituatur pro homicidio casuali inuoluntario. **Z. Item
q. xiiij. Z**
Quid si animal alicui⁹ occidit hominem. **Z. Item. q. xiiij. J. Z**
Contra nutrientes animalia seu/ leones/ vrsos/ etc. **Z**
Ad quā restitutionem tenent medici infirmos negligētes. **D**
Ad quam restitutionem tenetur qui perurat aliquem iniuste res
digi in seruitutem. **N**

Questio. xvj.
An dānificans alium in fama: teneatur restituere damna
hac occasione illata.
De duplici acceptione fame. **A**
Fama est magnū bonū hoīs excedēs omnia bona exteriora. **B**
Feditur fama proximi tripliciter. **E**
Iniuste ledens famam proximi/ tenetur eam restituere. **D**
Detrahens proximo falsum imponēdo: tenetur dicta sua expre
se et clara retractare et restituere omnibus ex hoc dānificatis:
et q; difficulter potest fieri sufficiens restitutio. **E**
Diffamans proximum verum occultum publicando: tenet resti
tuere famam absq; mendacio: et quomodo hoc fieri possit. **F**
Mendaciter diffamans tenetur famam proximi preponere fa
me sue: et cum sui diffamia famam lesi restituere. **G**
Referens crimen publicum non diffamat: sed publice crimē cō
mittens seipsum diffamat. **D**
Negans crimen occultum sibi in publico propositū: quomodo
restituet famam accusato. **G**
Quomodo restituet mala de proximo referens/ non asserendo
tanq; certa: sed audita referendo. **I**
An negans crimen verum occultum in publico propositū/
peccet moraliter. **Z. I. ibidem: quomodo se habere debet in
respondēdo accusanti vt nō mentiat: nec crimen cōfiteat. D**

Questio. xvij.
An dānificans proximum in bonis spiritualibus: teneat
ad restitutionē eorundē dānificatis: responsio affirmatiua. **E**
Bona spiritualia sunt bona anime fm se: non vt coniuncta cor
poris: et hec duplicia/ essentialia et accidentalia. **A**
Quomodo anima dānificatur in bonis spiritualibus. **A**
Ab alio nullus potest dānificari in bonis spiritualibus directe:
sed tantum indirecte et inclinatiue. **B**
Qualr hec restitutio fieri hz vt sit p̄formis mō dānificatiōis. **D**
Quomodo restituet qui alium nō inducit ad peccatum: sed im
pedit a profectu spirituali: et ab ingressu religionis. **E**
Quomodo restituet qui alius impedit in assecutione beneficij:
et quando tenetur ad restitutionem. **E**
Quomodo restituet qui impedit aliquē ab ingressu religionis:
tam religioni q; persone. **E**

In distinctiones eius. XXII.

Quomodo restituet qui in solo suo pccidit venas; p quas aqua fluit in puteum vicini. E

Utrum dānificans alium consilio malo qd credit bonū; teneat ad restitutionem. f

De restitutione insidiantis pudicitie mulieris honeste. B

Non tenet actione iniuriarum qui tentat procedentem in habitu meretricio. B

Ad quid tenetur seducens virginem. B

Distinctio. xv. Questio. f.

Utrum partiu penitentie: que sunt cōtritio cordis; cōfessio oris et operis satisfactio; principalio; sit interna contritio.

De duplici acceptioe penitentie pro virtute et sacramento. A

De duplici acceptioe penitentie et eius distinctione. A

Contritio est peccati detestatio. B

Dolo: qñq; dicit actū afflictionis illatiuū; qñq; afflictiuū; pmo modo accipit cū cōtritio dicit dolo. B

De differētia cōtritionis et attritionis; qñq; cōtritio semp est formalis; attritio nunq. E

Contritio/cōfessio/satisfactio nō sunt partes penitentie accepte pro qualitate simplici; sed accepte aggregatiue. B. Sed neq; sunt partes penitentie accepte p sacramento. E. Sunt tamen partes penitentie tam virtutis; q̄ sacramenti improprie. f

Contritio/cōfessio/satisfactio sunt partes penitentie subiectiue; si penitētia capif vt totū vniversale ad omnia hec que ad penitentie perfectionem requiruntur. B

Inter partes penitentie cōtritio est principalio. B

Utrum attritio sit pars contritionis; et an possit fieri cōtritio: Recitant opinioes; et determinat pars negatiua. J. A. L. W

Neq; est idem actus pccitio et attritio; neq; idem habitus; neq; differūt sicut pfectū et imperfectū in eadē specie; sed specie differunt; nec possunt simul stare; licet nō sint contraria. L. W

Attritio et cōtritio sunt actus eliciti; et ideo intrinsece virtuosif aut vitiosif; et per hoc immutabiles. W

Quante questiuicule de cōtritione et eius obiecto mouentur; q̄ ad vnā reducunt; et vna breui solutione absoluuntur. N

Remissio multarū questionū de cōtritione ad prius determinata. f. de eius quātitate intensiois et durationis; de eius qualitate vt vtrum sit virtus et qualis; de eius subiecto et origine. N

Tres partes penitentie requirunt ad remissionē cuiuslibet peccati; licet approprient tribus generibus pccōz singillatim. B

Satisfactio generaliter accepta includit alias duas; et quomodo ab eis distinguitur. P

Questio. ij.

Utrum satisfactio penaliū operū requiritur ad perfectā remissionem peccatorum.

Duplex acceptio satisfactionis; ac descriptio satisfactionis generaliter accepte. A. Et q̄ illo modo accepta satisfactio pgruit pccōz; et q̄ regulariter cōsistit in actibus penaliū. ibidē. A

Regulariter peccato satisfit per opera penalia; licet quandoq; per opa charitatis nō penalia. B. et illo modo satisfactio non distinguit cōtra alias penitentie partes; sed eas includit. ibidē.

Acceptio satisfactionis qua distinguitur cōtra alias penitentie partes. E

Satisfactio stricte cōsistit in ieiunio/oratione et elemosyna. B

Et ad hec tria cetera opa satisfactoria reducuntur; et de eorum sufficientia. ibidē. Et de triplici acceptioe cuiuslibet eorum cōmuni/communi/et ppria. ibidē.

De multiplici equiualentia rerū; et vnde attendif equiualētia pene ad culpam. E

Scdm strictum rigorem diuine iusticie; nullus satisfacere p peccato potest. E. f. B.

Omne peccatum iuste posset a deo puniri pena eterna. f. B

Remissio cuiuscūq; offense est ex pura liberalitate dei. f. B.

In satisfactioe equiualētia attenditur fm acceptationem dei. f. B

Cōcordant doctores diuersimode de satisfactioe loquētes. B

Qd; etiā in vrute passionis christi; nō potest fieri satisfactio pro peccato fm districtam dei iusticiam. B

Sine merito passionis christi; nullus potest satisfacere etiā fm acceptationem diuinam. B

Ex sua misericordia deus non obligauit hominem ad reddendum deo quicquid potest; sed ad certam reliq; libertati sue dimisit et de his potest satisfacere. B

Perfecta remissio pccōz est qua tollit et culpa et pena. B

Dupliciter dicit opus penale: formaliter et virtualiter. B

De potentia dei absoluta potest fieri remissio peccati sine satisfactioe penali. J. Secus de potentia ordinata. de hoc supra in primo dist. xvij.

Sine merito passionis christi non fit satisfactio pro peccato. J

Peccatū potest remitti sine satisfactioe pccōz formaliter penali. L. Sed non sine penali virtualiter; ibidē. Nec sicut formaliter penali regulariter. L

Quodlibet genus satisfactiois p quolibet pccō imponi potest; etiā plura p vno pccō habita discretionē psonarū et circūstantiarū; licet regulariter cōgruentius pro pccō carnis iniūq; se iunium; pro peccato auaricie elemosyna; pro peccato superbie oratio. W

Nō est iniungenda satisfactio quā penitēs inuitus assumit. W

Nolens assumere aliquā satisfactioē tēporalem; tamen dolens de pmissio; habēs ppositū cauendi futura; absoluendus est. W

Utrum satisfactio fieri possit extra charitatē quantū ad penes solutionē; duplex opinio vtraq; probabilis. N. D. P

Pro peccato mortali hic dimisso nondū satisfactioe punif recidit uans tēporaliter in inferno; sicut et de veniali. N. fm opinionē Sco. secus fm opinionē oppositā.

Utrum et quādo satisfactio facta in mortali sit iteranda fm diuersas opinioes. N. D. P

Distinctio satisfactionis reconciliatis et non reconciliatis ac satisfactionis. D. P

Utrum pro vno peccato possit fieri satisfactio sine alio. B

Opā moraliter bona extra charitatē facta; nihil merent de cōdigno; multa aut merent de pgruo; merent em bona tpalia gratiā iustificatiōis; etiā aliqd virtutinis mediate nō immediate. R

Item merent diminutionē pene peccatis quoad culpam remissis debite. ibidē. R

Utrum opera bona extra charitatē facta; redeūte gratiā reuiuiscant. R

Cōfitemens nō tenet acceptare satisfactioē sibi iniunctā; si tamē acceptat tenet eā implere. B

Opus satisfactoriū nō minus meret in gloria; q̄ si nō esset satisfactoriū. L. B

Cuiuslibet operi meritoria correspondet duplex premiū: essentialē et accidentale. Et qd de illis qui nō indigent satisfactioe. L. B

Utrum flagella a deo illata vel pmissa sint satisfactoria. B

Utrum viuens satisfacere possit pro viuente. Y

Questio. iij.

Utrum ieiunium ecclesie transgredientes obligat ad mortale. Triplex est ieiunium: nature/virtutis et ecclesie. A

Quid sit ieiunium ecclesie; et quis soluat illud. A

Quid ieiunium addit virtuti abstinentie. A

Ieiuniorū ecclesie quedā sunt de precepto; que etiam ibi particulariter nominantur. B

Consuetudo ieiunandi inducit preceptū. B

Que ieiunia sint de consilio. f. rogationes/ aduentus quarta et sexta feria. B

Aliter obligat precepta iuris naturalis et diuini; aliter ecclesie; precepta ecclesie multas recipiunt exceptiones in quibus nō obligant. E

Tres cause generales que excusant a ieiunio: infirmitas multiplex. f. languoris/complexionis/etatis et conditiōis; labor; necessarius/personae/communitatis/temporis et paupertas. D

In qua etate homines obligat ieiunij preceptū. ibidē.

Pregnantes et nutriendes non debent ieiunare. D

Qui pauperes excusantur a ieiunio. E

Non potens hora debita habere refectionem; sicut ambulātes ad mensam legentes; mensis ministrantes; et refectionem continuare non potentes; possunt aliquid prelibare absq; solutione ieiunij. E

Quis labor; que peregrinatio; qd iter excusat. f

Quomodo opus consilij tollit preceptū ieiunij. f

Tres regule seruāde ab his q̄ pcedūt se excusatos a ieiunio. B

BBB v

Inuentarium libri quarti

Doctor legens aut predicans si ab illo ope impeditur ieiunio: potest soluere ieiunium. **f.** Et ita de similibus.

Quibus necessarium est querere dispensatione: et quis possit dispensare. **B**

Precepta positiva legis humane iuste obligant sibi subiectos ad mortale in foro conscientie. **B.** Ex quo sequitur quod irrationabilis est opinio Cardinalis tenentis / quod solum obligant ad non contemnendum. **J**

Exponitur dictum **Herf.** quo dicit nullam legem humanam: inquam talis est: obligare ad mortale. **J**

Que sit lex iusta / siue ex fine: siue ex auctore: siue ex forma: et per oppositum que sit lex iniusta. **L.**

Lex tantum obligat subiectos. **L.** et tantum obligat secundum mentem legislatoris. **L.**

Non peccat ex rationabili causa verba legis non seruans. **L.** Et que est causa rationabilis. **ibidem.**

Transgrediens legem ex surreptione aut ignorantia non peccat mortaliter. **L.**

Non omnis lex seu statutum habet vim precepti: et unde cognosci potest quando habet vim precepti. **D.**

Ieiunium ab ecclesia preceptum obligat transgredientem sine rationabili causa dum fuerit legi subiectus ad mortale. Et de clarantur singule cause. **N**

Quibus / seu quomodo soluitur ieiunium ecclesie: et presertim de comedendo pluribus vicibus: ubi recitatur triplex opinio. **D.**

Licet omni tempore medicina accipere: quod triplex est medicina: curativa / conseruatiua et preseruatiua. **B.**

Quid sumi possit in collatione. **D. P.**

Lectoribus / ministris mense licet aliquid preguflare. **P.**

Quid consuetudo faciat circa ieiunium ab ecclesia indictum. **P.**

Potus vini vel ceruise ante vel post sumptus non soluit ieiunium: nisi sumere in fraude. **P.**

Quomodo frangitur ieiunium ciborum qualitate. **D.** Et quod in quadragesima cauenda sunt lacticia et oua: in alijs ieiunijs seruanda est consuetudo loci. **D.**

Per comestionem carniū soluitur ieiunium generaliter. **D.**

De hora comestionis seu tempore quo non obseruato frangitur ieiunium quadragesimale. **D.**

Quid sit aliquid sumere in fraudem ieiunij. **D.**

De duplici causa institutionis ieiunij: propter afflictionem corporis ad satisfaciendum pro commissis: et ad reprimendam concupiscentiam ad cauendum a futuris. **D.**

Trum ieiunia ab ecclesia indicta possunt transferri redimi vel commutari et per quem. **R.**

Vixores non excusantur a ieiunio propter viroꝝ prohibitionem. **R.**

Soluens ieiunium non tenet vigore precepti alio die ieiunare: sed ad dictamen confessoris satisfacere. **S.**

Trum soluens ieiunium sine causa legitima totiens peccat mortaliter quotiens ea die ultra semel comedit. **L.**

Cuiuslibet diei quadragesime ieiunium frangens peccat nouo peccato mortali. **L.**

Trum ministrantes cibos frangentibus ieiunium peccant mortaliter. arguitur ad utramque partem: et probabiliter sine pertinacia concluditur quod sic. Et hec questio late disputatur cum annotatione quorundam doctorum. **B. F.** vsq; in finem.

Aperitur intellectus questionis. **AA.**

Probatur responsio ad dubium affirmatiua triplici via: ex charitate primi: ex status obligatione: ex scandalivitate: primum / **BB.** secundum / **CC.** tertium / **BB.**

Replicatur dubium an soluens ieiunium obliget precepto: excusat ministrantes cibos a peccato cum rationibus suis. **DD.** solutio / nes rationum. **EE.**

Triplex est certitudo: supernaturalis: naturalis / moralis. **EE.**

Moralis certitudo sufficit ad vitandum peccatum et ad incidendum. **DD.** in subueniendo primo non expectandus est lapsus vel danus: sed preueniendum est periculum. **EE.** **fff.**

Probatur principalis responsio ad dubium ex necessitate vitandi scandalum: ubi notatur quod soluens in publico ieiunium: etiam si habet causam excusantem occultam: peccat mortaliter scandalizando proximum: qui vero non habet causam: dupliciter pec-

cat soluendo ieiunium et scandalizando. Et multa sibi de scandalo. **BB.** **DD.**

Dabens causam legitimam manducandi in precepto ieiunio: sed occultam manducando coram infirmo manifeste causam hanc ignorante propter scandalum fratri prestitum peccat mortaliter. **JJ.**

Soluunt rationes ad oppositum: quod consuetudo multorum deuantium ac carnalium non tollit legem positiuam: quod non est sequenda turba ad faciendum mala. **JJ.**

Exponitur quedam exempla ad oppositum responsionis inducta de ossibus excicatorum non eiciendis. et de zizania non eradicanda Et quod dubium an quis obligetur non excusat. **L. L.**

Multum refert permittere malum et cooperari malo: primum aliquid quando: secundum nunquam conceditur. **L. L.**

Paterfamilias non tenet dare cibum familie: nec presertim in blasphemiam creatoris: in damnum reipublice et familie. **LL.**

Scandalum phariseorum acceptum est contemnendum. **LL.**

Questio. iij.

Trum elemosyna / que est pars satisfactionis: fit de consilio aut de necessitate salutis.

Elemosyna unde dicitur: quomodo hic accipitur: et quomodo diffinitur. **A.**

Elemosyna non est virtus: sed virtutis actus: non elicitus sed imperatus: nec vnus virtutis actus: sed plurius. **B.** immo aliquando simul virtutis et virtutis. **ibidem.**

Datio rei inutilis non est elemosyna: nec inducens ad peccatum. **B.**

Largitio facta non indigentibus non est elemosyna. **B.**

Aceptum ratione officij aut obligationis ad laborem rependum / non est elemosyna sed stipendium. **B.**

Prelati ac curati et beneficiati: ratione cuius tenentur ad aliqua officia: non sunt elemosynarij. **B.**

Elemosyna aliquando accipitur pro re data propter deum. **B.**

De numero et sufficientia elemosynarum corporalium et misericordie operum. **L.**

Multiplex est distinctio bonorum: quedam sunt necessaria vel persone vel statui: quedam superflua. **Itē** quedam bene acquisita: quedam male: quedam que exigunt restitutionem: quedam non. **D.**

Dare elemosynam de necessarijs persone dantis aut sibi commissorum / est contrarium ordini charitatis. **L.**

Non est danda elemosyna extra casum extreme necessitatis de bonis decetie status necessarijs. **f.**

Extra casum necessitatis non est danda elemosyna de male acquisitis: ad quorum restitutionem tenet dans elemosynam. **B.**

De rebus male questis vt turpi lucro: ad quorum restitutionem tenens non tenetur: potest fieri elemosyna. **B.**

Non solum in extrema necessitate: sed signis quibus deprehendi potest in primo ventura: danda est elemosyna. **D.**

Dare elemosynam de superfluo extra casum necessitatis est phisij. **J.**

Et recitatur opinio contraria **ibidem.**

De tribus gradibus iusticie. scilicet necessitatis iusticie / equitatis et dispensationis. **J.**

Sicut non de omnibus bonis: sic nec omnibus indiscrete danda est elemosyna. **L.**

Ibidem que discretio habenda est quantum ad recipientes. **E**lemosyna danda est peccatori intuitu nature: non peccati. **L.**

Non habentes iustum dominium non possunt dare elemosynam. **L.**

Numerantur plures non potentes dare elemosynam. **L.**

In extrema necessitate etiam de alienis danda est elemosyna. **L.**

De ordine dandi elemosynam: et que sint in eo attendenda. **D.**

De validis mendicantibus / an sit eis danda elemosyna. **N. R.**

Omnia relinquere propter deum est bonum et meritorium. **D.**

Relinquens omnia / cogitur victum et vestitum acquirere aut mendicitate aut labore. **D.**

Non omnes validi tenentur ad labores manuum. **D.**

Dum ad eundem finem preceptum sunt diuersa media: quorum quodlibet sufficit: tunc neutrum mediorum est in precepto: nisi sub distinctione ad alia. **P.**

De multiplici distinctione mendicitatis. **D.**

Judicium vnus cuiusque rei sumitur a fine. **P.**

Labor manuum ordinatur ad ocium vitandum: ad corpus

In distinctiones eius. XXII.

domandum: ad victum querendum. **P**
Multiplex distinctio paupertatis. **P**
Omnibus danda est elemosyna validis et infirmis: dummodo p hoc non fouetur mendicantium inertia/lasciua aut alia facinora. **R**
Sanctus est de labore manuum viuere ceteris paribus/ q̄ de mendicitate. **R**. presertim dum labor non impedit a melioribus. **Ibidem.**
Non solum publica ministeria: vt predicationes/ sacramentorum administrationes/ profunt ecclesie: sed etiam priuate deuotiois orationes et spiritualia exercitia. **R**
Adducuntur pro validis mendicantibus exempla patrum. **R**
Exponitur lex de validis mendicantibus. **S**
Exponitur illud: In sudore vultus tui vesceris pane tuo. **S**
Labor manuum conuenit homini de lege nature. Et de duplici precepto legis nature: quoddam datur toti coitati: quoddam singulari persone: et quomodo vtriusque obligat: Et qui obligantur ad laborem manuale. **S**. Et soluitur auctoritas Hiero. ad op positum sonans. **Ibidem.**
Non oportet pie dante elemosynam nimis inquirere conditionem pauperis. **Z**
Distinctio venatorum et hystionum: et quibus dandum est. **V**
Etrū elemosyna sit magis satisfactoria/ q̄ ieiunium et oratio. Et q̄ satisfactio ad multa ordinatur: principaliter tamen ad placandum deū. **E**
Dans elemosynā non debet obligare recipientē ad rependēdū spiritualia: ne committat simoniam: tamen obligatur recipiens non legali: sed gratuita obligatione. **E**
Ceteris paribus elemosyna spiritualis est prestatio: corporali. **Y**
Questio. v.
Etrū venialium peccatorum penitentia sit ad salutem necessaria. **A**
De differentia peccatorum venialium et mortalium. **A**
Veniale peccatum nec mortem inducit: nec gratiam tollit neq̄ eam minuit: nec auertit a deo viatorum: sed gressum eius obliquat oppositum facit mortale. **A**
Mortale tantum in hac vita deletur. **B**
Due opiniones quomodo et p quid deletur peccatum veniale. **E**
Peccato veniali non debet pena eterna: neq̄ in inferno. **U** quo in inferno nulla est redemptio. **E**
Essentialis pena damnatorum est pena damni: que etiam committat omnem penam etiam minimam. **E**
Peccata venialia et mortalia sunt improporcionabilia in ratione malicie et offense dei: ita et correspondentes pene. **E**
Alia opinio q̄ peccatum veniale non soluitur p solutionem pene: sed alicuius actus et eius remissionem ordinati a venialiter peccante vel a deo acceptante. **B**
Penitentia dupliciter accipitur: pro sacramento/ et p virtute aut actu eius. **E**
Penitentia pro virtute multipliciter accipitur: pprie et multum large. **E**
Peccatum veniale non dimittit q̄ diu placet in voluntate. **F**
Ad remissionem peccati venialis non requiritur penitentia pprie accepta: sed capiēdo generaliter sic requiritur. **F**
Per omnem actum meritorium ordinatum ad remissionem peccati venialis remittit veniale: licet non quantum ad totam penam. **B**
Penitentia simpliciter non requiritur: neq̄ sacramentum: neq̄ virtus ad peccatum veniale. **B**
Etrū vnu veniale potest remitti sine alio veniali. **D**
Duplex opinio vtrū veniale remittitur manente mortali. **J**
Quid per feruorem charitatis intelligit. **J**
Non omne veniale tollit feruorem charitatis. **J**
Quomodo aliquando inimico remittit offensa absq̄ sui reconciliatione: et q̄ aliquando opus est acceptum vbi operans non est acceptus. **J**
Quare quedam opera specialiter assignantur ad remissionem venialis peccati: cum tamen p omne opus meritorium deletur veniale. **Z**
Veniale elicitum non potest fieri mortale: nec e converso: secus de actu imperato. **Z**
Frequentia et consuetudo venialis non reddit ipsum mortale. **D**

Triplex est veniale. ex surreptione/ ac sine consensu/ et cum consensu: prima duo sunt mortalia p accessum consensu pfecti: tertium per accessum contemptus. **N**

Distinctio. xvij. **Q**uestio. f.

Etrū confiteri peccata sacerdoti sit necessarium ad salutem mortaliter peccanti. **A**
Multiplex distinctio confessionis: laudis. s. et fraudis/ publice et secrete/ generalis et priuate. **A**
Distinctio confessionis sacramentalis. **A**
Confessio in voto et in actu est necessaria ad salutem: et qua lege precepta late inquiruntur. **B. E. v. q. d.**
Quomodo confessio in voto includitur in contritione. **B**
Confessio sacramentalis an sit de lege naturali. **E**
Confessio non est de lege positua ecclesie: neq̄ ab ecclesia instituta. **D**
Dubium est vtrū greci confiteantur sacramentaliter. **D**
Per constitutionem capituli/ Omnis ecclesia non instituit confessionem: sed instituit tempus et modum determinat. **D**
Confessio est de lege positua diuina. **E. D**
Inquiritur per multarum op. recitationem/ vbi et quando a deo sit instituta confessio. **E. f. B**
Solus qui mortaliter peccauit: tenet ad confessionem: et non is qui tantum venialiter. **H. J. Z**
Impugnatur opinio dicentium habentem venialia et non mortalia/ oportere confiteri propter statutum ecclesie. **J. Z**
Quomodo pastor potest cognoscere vultum sui pecoris quantum ad eos qui non tenentur confiteri. **Z**
Quomodo cognoscuntur anni discretiois et etas adulta: in qua necessaria est confessio. **Z**
Quid de his qui post annos discretiois priuantur usu rationis: aut habent impedimentum confitendi. **Z**
Ad omnium mortalium confessionem tenet peccator: quorum memoriam habere potest. Et quanta diligentia tenet se recolligere: ac peccata sua ad memoriam reducere. **D**
Confessio non est diuidenda. **D**
Que impedimenta excusant a confessione. **D**
Per nuntium ac signa et per scriptum potest fieri confessio presente confiteente: non autem per interpretem/ nuntium aut scriptum ad confessorem absentem missum. **D**
Circumstantiarum quedam necessario confitende sunt: quedam non Et de quadruplicibus circumstantiis. quedam mutant peccati speciem: quedam grauant in eadem specie: quedam alieuiant: quedam sunt impertinentes. **N. D**
Complices peccatorum manifestari non debent: nisi in duobus casibus/ scilicet quando aliter peccatum sufficenter specificari non potest: aut quando confessor prodesse potest. et non obesse. **P**
Quando peccator tenetur confiteri: et ponuntur quattuor casus/ scilicet dum imminet mortis periculum: aut actus cui debetur specialis reuerentia: tempore paschali: et dum occurrit opportunitas confessoris alias verisimiliter non occurrētis. **B**
Adduntur duo alij casus/ scilicet error/ conscientie: et ordinis statutum. **Ibidem.**
Quattuor casus in quibus iteranda est confessio eorundem peccatorum: quando. s. non consequitur absolutionem ppter impedimentum vel ex parte confessoris vel ex parte confitentis. **R. S. T. A. E**
Quomodo remissus ab inferiori ad superiorem/ potest absolui a certis peccatis ab vno/ et ab alijs ab alio: cum tamen vnum peccatum sine altero remitti non potest. **R. S.**
Etrū necessarium sit confiteri sacerdoti scienti solvere et ligare: et an confessio facta sacerdoti ignaro sit iteranda. **S**
Tenetur iterare confessionem qui eam diuidit ex hypocrisis vel verecundia. **Z**
Etrū excommunicatus potest absolui a peccatis: et deinde remitti ad excommunicatorem pro absolutione ab excommunicatione. **Z**
Ficte accedens ad confessionem tenetur iterare confessionem: nec sufficit tantum de fictione confiteri: contra sanctum Thomam. **A**
Impenitentes recipiendi sunt ad confessionem: sed non ad absolutionem. **A**

Inuentarium libri quarti

Oblitus in iuncte penitentie non tenetur iterare confessionem de necessitate salutis. **E.** Sed neq; negligens penitentiam cuius recordatur. **ibidem.**

Non tenetur reiterare confessionem legitime factam: ex eo q; penitentiam post recidiam impleuit. **E.**

De peccatis oblitis bona distinctio quando et si sint confitenda. Item qd si quis oblitus est excoicationis vel casus reservati cu confiteat vigore confessionaliu habenti plena facultate **rc.**

ibidem de eo qui peccatum non confiteat: q; putat ipsum non esse mortale: quis sit mortale. **E.**

De effectibus confessionis. **V.**

An expediat idem peccatum sepe confiteri. **Vide de hoc etiam infra dist. xvij. q. f.**

Utrum papa possit dispensare cum aliquo vt non teneatur confiteri. **AA.**

Utrum papa teneatur confiteri. **AA.**

Utrum confitens non penitens nec contritus: sed fictus satisficiat precepto ecclesie. **BB.**

Questio. ij.

Utrum quilibet obnoxius peccato mortali teneat confiteri proprio sacerdoti.

De multiplici intellectu tituli questionis.

Triplex est potestas ligandi et solvendi. **Ordinis: et hec est omnium sacerdotum equalis. Secunda executionis. Tertia iurisdictionis. B.**

Potestas iurisdictionis est duplex: ordinaria et delegata. **C. D.**

Triplex accipitur proprius sacerdos. **f. comunissime: comuni ter et proprie. Et in decretali. Omnis accipitur secundo modo. E. f.**

Expositio decretalis **Omnia. et eius particule. f.**

Secundum statutum omnis quilibet peccator mortali tenetur confiteri ei qui eum potest absolueri. **B.**

Absolutus ab alieno non tenet eadem peccata a quibus absolutus est confiteri sacerdoti proprio. **D.**

Licentia proprii sacerdotis semper necessaria est quoties voluerit confiteri alieno. **D.**

Sufficit vnica licentia ad confitendum alieno siue illa detur confessori siue confitenti. **J.**

Per licentiam proprii sacerdotis nulla potestas datur alieno: sed materia ei subicitur. **J.**

Quomodo sacerdos parochianus tenet agnoscere vultum peccatoris sui: multipliciter exponitur. **Z.**

Qui sint proprii sacerdotes singulorum descendendo a papa vsq; ad simplicem clericum: et ab imperatore vsq; ad simplicem laicum. **Z.**

Ratihabitio sequens absolutionem nihil operatur neq; licentia presumpta. **Z.**

In quibus casibus commissarii habent absolueri et ibi de mediocantibus. **D.**

In quibus casibus potest relinqui sacerdos proprius sine licentia petita ab eodem. **N.**

Utrum habentes licentiam generale eligendi confessorum possunt ad suum beneplacitum eligere curatum vel non curatum. **D.**

Item infra di. xix. conclusionem. v.

Utrum confessio possit fieri laico. **D.**

Utrum sacerdotes simplices se mutuo possunt absolueri sine speciali licentia. **P.**

Distinctio. xvij. Questio. f.

Utrum potestas clauium data ecclesie extendat se ad remissionem reatus et culpe. **Responso fm Sco. p duas conclusiones affirmatiuas. E. Responso fm alia opi. B. Et est arti. ij. premissit aut intellectus tituli questionis fm hanc opi. f.**

Claves ecclesie sunt spirituales: non corporales. **A.**

Diffinitio clauis cum sua declaratione.

Triplex est potestas soluendi et ligandi: principalis/excellentie et ministerialis. **pma dei: scda christi: tertia ministrorum ecclesie. B.**

Licet potestas ligandi et soluendi est clauis principalis: habet tamen annexam clauem scientie. **E.**

Clavis scie non est scia: sed pias discernendi contra magistrum. **D.**

Iusticia punitiua habet aliquam latitudinem infra quam maneat

clavis non errat: sed quod deficit a punctuali medio: remittit fm **Sco. E.**

Ulus clauium est in absolutione peccatoris. **f.**

Potestas clauium extendit se ad remissionem culpe et pene in quantum includit in voto coteretis: non autem in actu: neq; vt causa principalis: neq; vt causa instrumentalis. **B. D.**

Sacramentum penitentie semper est causa partialis sine qua non: græ vel penitentie: dum coteretis confitens in ultimo instanti absolutionis vel gradus gratie prime supaddite dum contritus accedit. **D.**

Potestas clauium extendit se ad remissionem culpe: non coram deo: sed in facie ecclesie. **J.**

Sacerdos euangelicus ligat et soluit dum petore suo iudicio ligatum aut solutum ostendit. **Z.** Item ibidem ligat et soluit dum satisfactionem imponit: et aliquid pene temporalis remittit. **Z.**

Potestas clauium licet non extendat se ad peccati remissionem: tamen extendit se ad gratie infuse augmentationem. **Z.**

Utrum penitens teneatur implere penitentiam sibi iniunctam. **Z.**

Penitens non tenet acceptare penitentiam a sacerdote iniunctam. **Z.**

Penitens acceptans satisfactionem iniunctam tenet eam implere: quod dum negligit sine legitimo impedimento: mortaliter peccat. **D.**

De multiplici errore clauis: et approbatione iudicii sacerdotis a deo. **N. D.**

Utrum absolutionis iteratio super eisdem peccatis aliquid operatur ex vi clauis: recitantur due opi. contrarie. **P. Q.** et soluit autoritas **Aug.** et ratio contra secundam opi. **D.**

Questio. ij.

Utrum virtute clauium ecclesie potest homo hominem excoicare.

Interpretatio nominis excommunicationis. **A.**

Triplex est coio: qda interior et mere spualis. **f. in charitate: et illa non tollit per excoicationem: alia in sacris: tertia in humanis: ad has duas extendit se excoicatio. A.**

Duplex excoicatio: maior et minor: et vtriusq; diffinitio. **A. B.**

Duplex est focus in ecclesia: penitentie secretus: et exterior: publicus: primus habet clauis: secundus gladium: et possunt ab invicem separari. **C.**

Excoicatio de se non est nocua: sed vtilis excoicatio: quis in vniuersa pna ecclesie: est em medicinalis ad correctionem adhibita excoicati: q; est duplex correctio et duplex medicina. **D.**

Pro mortalibus grauioribus (quibus est annexa cotumacia) est fulminata excoicatio. **E.**

Per excoicationem non auferuntur bona spiritalia: sed ostenduntur ablata nec danificat q; sed danificatus ostenditur. **f.**

Quo excoicatio dicit eterne mortis danatio: et quo per eam homo tradit sathane: et quomodo fit excoicatio fm presentis ecclesie statum: quomodo fiebat in primitiua ecclesia. **ibidem. f.**

Pro sola cotumacia infligit excoicatio a iudice. **f.**

Maledictio quandoq; fit in malum: quandoq; in bonum. **f.**

In ecclesia est potestas excoicandi: pbat autoritate et ratioe. **B.**

Et hec potestas magis proprie dicit gladius: q; clauis. **D.**

Ordo ecclesiasticus habens iurisdictionem coerciuam potest excoicare. **D.**

Duplex potestas soluendi et ligandi fm duplicem focum penitentie: interioris et exterioris: et q; possunt separari. **D.**

Neq; excoicatus: neq; suspensus a iurisdictione potest excommunicare. **D.**

Triplex est suspensio: ab officio: a iurisdictione: ab vtroq; **D.**

Non habens iurisdictionem coerciuam excoicare non potest. **D.**

Excoicatio incurrit qnq; a iure: qnq; a iudice: et de casibus in quibus ipso facto incurrit in genere. **J.**

Nullus potest excoicare nisi habeat iurisdictionem: et q; illa multis modis datur. **J.**

Nullus a seipso: a pari: aut ab inferiori excoicari potest. **Z.**

Comunitas aut totum collegium excoicari non potest: sed bene sine gule persone. **Z.**

Iurisditio multipliciter acquiritur. **J.**

Sententia excoicationis lata in vniuersitate est nulla. **Z.**

Anus et idem potest pluribus excoicationibus excoicari. **Z.**

Ad iustam excoicationem requiruntur multa: ex parte excoicantis

In distinctiones eius. XXII.

antis/excoicati/ex causa et processus ordine. **Q. N. Q.**
Quoties potest excommunicari. **Z**
Nullus pro crimine alterius potest excommunicari. **Z**
Excoicatio nō potest ferri in non subditum: nec in subditum extra locum subditum. **Z**
Excoicatio iniusta que nō est nulla: timenda est. **N**
Quid interest inter sententiam excoicationis iniustam et nullam. **N**
Contra fidem: et contra elemosynā: et contra disciplinam nō admittitur appellatio. **N**
Erro: intolerabilis quis sit. **N**
Que sententia excoicationis est nulla: et q̄ non est timenda: nisi aliquādo propter scandalū donec sedetur. **O**
Sententia iure lata semp̄ est iusta. **O**
De effectibus excoicationis maioris. **P. Q.**
Quotiens fit mentio excoicationis: intelligenda est excoicatio maior. **P**
Non leuiter ferenda est excoicationis sententia. **O**
Questio. liij.
Etrum ois participans excoicato maiori excoicatione in diuinis et humanis sit excoicatus: et peccet mortaliter in casibus non exceptis. **N**
Repeat̄ differentia inter excoicationē maiore et minore postea supra. q. ij. **A**
Omnis mortaliter peccans est excoicatus excoicatione minore sed non e conuerso. **B**
Quintuplices p̄sone coicantes excoicatio excoicantur a peccato et excoicatione minore. s. comunicans ob utilitatem spiritualem vel etiam temporalē suā excoicati / vel coicanti lege matrimonij familiares et subditi ignorantes et necessitate habentes. **L. D. E. F. G. H.**
Etrum vasalli teneantur suis dñis excoicatis. **F**
Etrum debitor teneatur soluere debitum creditori excoicato. **F**
Mercenariū post cōductionē excoicati non tenetur vitare is q̄ conduxit. **F**
Ignorantia facti aliquādo iuris excusat: et que notitia requirit̄ ad vitandum excoicatum. **G**
Excoicatus nō denunciatus nō est vitandus fm decretum concilij constan. quod ibi inseritur. **G**
Omnis nō denunciatus fere in omni casu potest rationabiliter presumi nō excoicatus. **G**
Que necessitas excusat coicantes excoicato: q̄q̄ excoicato potest dari elemosyna. **H**
Obligatus ad cōionē iure diuino vel naturali nō potest nec debet arceri ad vitandum excoicatum. **H**
Quadruplex est participatio cū excoicatis in crimine pro quo lata est excoicatio in alio crimine mortali in diuinis et in humanis. **A. B.**
Opinio q̄ coicans excoicato in humanis peccet mortaliter cū suis mortuis: et responsio ad rationes alterius opinionis. **Z.**
Septem casus in quibus comunicantes excoicatis in humanis peccant mortaliter. **Z.**
Potius sustinēda est mors q̄ peccandū mortaliter. **Z**
Comunicans excoicato maiori in casibus nō exceptis / est excoicatus ipso iure. **O**
Comunicans denunciato post canonicā admonitionem / incidit excoicationē maiorem. **N**
Comunicans in crimine pro quo lata est sententia: est excoicatus maiori excoicatione. **O**
Extra casus hos comunicans excoicato incidit excoicationem minorem. **O**
Comunicans quando incidit peccatum mortale. **P**
Et ponuntur sex casus ibidem.
Sola frequentia peccati venialis nō reddit ipsum mortale. **H**
Credens sua cōione alios induci ad contēptū clauū peccat sic coicando mortaliter. **O**
Coicans in humanis regulariter non peccat mortaliter. **O**
Coicans cum excoicato minore excoicatione non peccat nec incidit. **O**

Qui sunt effectus excoicationis minoris. **R**
In quibus excoicatus maiori excoicatione vitandus est. **S**
Quomodo sententia iudicis ligat non subditos suos ad vitandum excoicatum per eum. **Z**
Etrum timor mortis excuset comunicantē cum excoicato maiori excoicatione in diuinis a mortali: opinionēs due. **A. E.**
Ecclēsia non potest regulariter obligare fideles generaliter ad ea ad que nec lege diuina / nec naturali tenentur. **A**
Etrum participatio cum excoicato in diuinis sit contra legem diuinam aut tantum humanam: opinionēs due. **A. E.**
Excoicatus maiori excoicatione peccat comunicando alijs. **V**
Quis habeat absoluere excoicatum. **A. A.**
Excoicatus a iudice potest absolui iniustus: secus si fuerit excoicatus a iure. **B. B.**
Distinctio. xij. **Q**uestio vnica.
Etrum cuilibet et soli euangelico sacerdoti conferantur clauēs in susceptione sacerdotij. duplex clauis / iurisdictionis et ordinis. **A**
Duplex est sacerdos / legalis et euangelicus. **A.** ibi de eorū differentia.
Aliud est habere clauēs: aliud est habere vsum clauū. **B**
Clauēs ordinis et regni non conferebantur legalibus sacerdotibus. **C**
Cuilibet sacerdoti euangelico conferuntur clauēs in susceptione ordinis inseparabiliter ab ordine. **D**
Clauēs scientie et potestatis dantur solis sacerdotibus. **E**
Clauis scientie / et clauis potestatis / sunt distincte: et possunt ab inuicem separari: et vna sine alia conferri. **F**
Cuilibet sacerdoti tradit̄ potestas clauis respectu cuiuslibet p̄sone peccati: sed non eius executio. **G**
Non habens executionem clauis respectu certe persone vel peccati et tēans absoluere: non tantum peccat: sed nihil facit: late tractatur cum opinione contraria falsa. **E**t q̄ hoc est singulare in sacramento penitentie. **E**t de duplici modo non habendi executionem alicuius potestatis manente tamen ipsa potestate. **G. H. J. K.**
Adysum siue executionem potestatis clauis / requiritur duplex subiectio confitentis voluntaria / sua / et ecclesie. **J. L.**
Materia siue subiectum in quod huius potestatis et sacramenti est peccato: confitens / subditus duplici subiectione. **E**t quis minister idoneus. **L**
Esum et executionem alicuius potestatis negari alicui / intelligitur dupliciter. **M**
Differentia huius potestatis a potestate ministrandi alia sacramenta. **N**
Potestas clauis non est potestas soluendi et ligandi propinqua sed remota. **V.**
Dali sacerdotes recipientes potestatem clauū / recipiunt spiritum sanctum in dono gratie gratis date. **J**
Dupliciter accipitur spiritus sanctus / in seipso et in dono. **Z**
Ostiarij nō habent clauēs regni: sed materialis templi. **O**
Etrum christus habeat clauēs. **O**
Quomodo inferior potest vti clauē in superiore: cum obiectum eius sit peccato: subditus duplici subiectione. **N**
Distinctio. xij. **Q**uestio vnica.
Etrum penitentie peccato: ad vitam necessaria / protendatur vsq̄ ad terminum vie in hac vita.
Ad consequendā vitam eternam / necessaria est penitentie post mortale peccatum. **A**
Quid intelligitur per tempus penitentie: et quid per terminū vie. **A**
Terminus salutaris penitentie durat vsq̄ ad finem presentis vite. **B**
Penitentie vera non semper haberi potest in articulo mortis: vt quando vsum rationis deficit ante mortis articulum. **C**
Periculosum est penitentiam differre vsq̄ ad articulum mortis. **D**
Ponuntur ad hoc quattuor rationes. ibidem.

Inuentarium libri quarti

Persuadendum est sano vt sanus peniteat. **D**
Item infirmo vt ad eam conetur etiam in mortis articulo: licet
 preueniendus sit mortis articulus. **Ibidem.**
Peccat mortaliter qui actu elicito penitentiam differt in finem
 vite. **E**
Confessor magnam diligentiam habere debet in iniungendis pe-
 nitentijs ne remedium vertatur in occasionem peccati. **F. S.**
Propter duo penitentia iniungitur: vt scilicet soluatur pena et
 caueatur recidua: secundum principalius attendat confessor. **F.**
Atrum impleta penitentia a sacerdote iniuncta: qualiscumque fue-
 rit: homo ab omni alia sit immunis. **F. S. D.**
Errante clauo deus non approbat iudicium confessoris. **Ibidem.**
Distinctio. **xxij. Questio vnica.**
Atrum confessor teneatur celare peccatum sibi quodcumque in co-
 fessione detectum.
Celare secretum sibi commendatum est de lege nature: probatur quatuor
 rationibus. **A.**
Sub sigillo confessionis cadunt peccata cum omnibus quibus con-
 fitens aut persona ab eo detecta prodire possent: aut populus res-
 trahi a confessione aut scandalizari. **Ibidem.**
Peccata confessa in genere aut in specie non relata ad personam
 non claudunt sigillo confessionis. **Ibidem.**
Clausula sigillo confessionis in nullo casu sunt reuelanda. **E. S. D.**
Audiens confessam aut reuelatam casu vel dolose tenetur non reuelare
 huiusmodi. **D.**
Non solum peccata commissa: sed etiam committenda sunt retinenda.
E.
Confitens tenetur celare dicta et acta confessoris. **F.**
Heresis confessa: similiter propositum damnificandi rempublicam quam
 tuncumque grauitur non est reuelandum. **S. D.**
Item neque in bonum persone confitentis: nec per occasionem subtra-
 ctionem reuelaretur actio peccati. **Ibidem.**
Quid de confessore producto in testem super aliquo facto sibi tantum
 in confessione noto: an sit reuelandum. **Z. Z.**
Nullum periculum: nec vita presens conseruanda confessoris
 potest excusare confessorem a reuelatione confessionis. **D.**
Si confessor non posset confiteri peccatum mortale quod inu-

dit: nisi reuelaret confessionem: non tenetur illud peccatum con-
 fiteri. **N.** cum certa limitatione.
Quando persona tertia cum qua peccatum est commissum: exprimi
 potest confessori: et quando non. **D.**
Quid agendum confessori dum idem noscit per confessionem et
 extra. **P.**
Atrum confitens possit dare licentiam confessori reuelandi con-
 fessa. **E.**
Atrum reuelans quod extra confessionem sibi notificatur: sub
 sigillo confessionis: sit fractor sigilli confessionis. **R.**
Quis sit effectus confessionis generalis. **S.**
Distinctio. **xxij. Questio vnica.**
Atrum peccata dimissa in recidiuante redeant eadem genere:
 specie vel numero. **E**t intelligitur questio de reditu peccati ad
 penam. **A. B.**
Quid intelligitur per reciduiam. **A.**
Reatius manens post actum peccati transeuntem: in multa dicitur.
A.
Peccatum redire potest intelligi vel quoad actum reatum vel
 penam: et hoc idem numero specie vel genere. **A.**
Non redit peccatum remissum idem numero nec quoad actum:
 nec quoad penam. **A.**
Remissio peccati quoad penam eternam semper comitatur cul-
 pam: et de duplici pena damni et sensus. **B.**
Peccata remissa non redeunt quoad penam eternam: nec quantum
 ad temporalem penam solutam: secus soluendam. **E. D.**
Peccata redeunt quoad penam per modum circumstantie ag-
 grauantis. **E.**
Modi ingratitude finem Senecam. **E.**
Unde ingratitude in recidiuante prouenit. **E.**
Magis peccat cadens ab innocentia quam cadens a penitentia. **F.**
Quare non redeunt peccata seu reuiuiscunt ad penam: sicut merita
 mortificata reuiuiscunt ad gloriam. **S.**
Quantum grauat ingratitude peccatum recidiuum. **Ibidem.**
Non tenetur recidiuans iterum confiteri in specie: que dimissa
 sunt propter circumstantiam ingratitude: sufficit ea tangere
 in genere. **Ibidem.**

Confinitur inuentarium huius quarti: Sed hic attendat pius lector: quoniam quidam et bonus quicquid domitat
 homerus) qd licet multa in hoc volumine reparauerimus: tamen in huius quarti dist. vi. q. i. in secundo articulo.
 in probatione tertie partis. in. coel. abundat ly. sicut: cum dicitur. Quia sicut deus vult etc. Item in tertio ar-
 ticulo eiusdem. q. in secundo dub. ommissum est ly. sufficit: cum dicitur. Et hoc sufficit saluti baptizati adulti etc.

Conpressit hoc opus probus vir Johannes cleyn alemanus chalcographus et bibliopola in fama
 tissimo Lugdunensi. emporio: Anno dnice incarnationis. M. cccc. et. xliij. Extrema manus apposta
 fuit in Augusto. Unde regi seculorum immortalis sit laus et honor.

M. Theod. x. 64

In distinctiones eius. XXII.

.D. n. Q

nicari. Z
m; nec in subds

. n
n is iniustam et

disciplinam nō ad

n est timenda ni

da est excoicatio

. Q

catione in diuis
mortaliter in cast

et minore posita

catione minora

excusantur a pec
s ob utilitatem

el cōiuncti lege
et necessitate ha

. F

tori excommu
netur vitare is q̄

noticia requirit̄

decretum concii

rationaliter

s excoicatio po
ō potest nec de

imine pro quo
n diuinis et in

et mortaliter cū
opinionis. Z

is in humanis

ter. Z

ceptis/ est excoi
ionem/ incidit

a: est excoicat̄

excoicationem

. P

in mortale. Q

uiū peccat sic

taliter. Q

ne non peccat

Qui sunt effectus excoicationis minoris. R

In quibus excoicatus maiori excoicatione vitadus est. S
Quomodo sententia iudicis ligat non subditos suos ad vitadum excoicatum per eum. T

Utrum timor mortis excuset comunicantē cum excommunicato maiori excoicatione in diuinis a mortali: opinioness due. U. E

Ecclesia non potest regulariter obligare fideles generaliter ad ea ad que nec lege diuina/ nec naturali tenentur. V

Utrum participatio cum excommunicato in diuinis sit contra legem diuinam aut tantum humanam: opinioness due. U. E.

Excommunicatus maiori excoicatione peccat comunicando alijs. V

Quis habeat absoluere excoicatum. A. B

Excoicatus a iudice potest absolui inuitus: secus si fuerit excoicatus a iure. B. B

Distinctio. xix. Questio vnica.

Utrum cuiuslibet et soli euangelico sacerdoti conferantur clauis in susceptione sacerdotij. duplex clauis/ iurisdictionis et ordinis. A

Duplex est sacerdos/ legalis et euangelicus. A. ibi de eorū differentia.

Aliud est habere clauis: aliud est habere vsuū clauis. B

Clauis ordinis et regni non conferebantur legalibus sacerdotibus. C

Cuiuslibet sacerdoti euangelico conferuntur clauis in susceptione ordinis inseparabiliter ab ordine. D

Clauis scientie et potestatis dantur solis sacerdotibus. E

Clauis scientie/ et clauis potestatis/ sunt distincte: et possunt ab inuicem separari: et vna sine alia conferri. F

Cuiuslibet sacerdoti tradit̄ potestas clauis respectu cuiuslibet persone peccati: sed non eius executio. G

Non habens executionem clauis respectu certe persone vel peccati et tētans absoluere: non tantum peccat: sed nihil facit: laque tractatur cum opinione contraria falsa. Et q̄ hoc est singulare in sacramento penitentie. Et de duplici modo non habendi executionem alicuius potestatis manente tamen ipsa potestate. G. h. i. j. k.

Ad vsuū siue executionem potestatis clauis/ requiritur duplex subiectio confitentis voluntaria/ sua/ et ecclesie. j. l.

Materia siue subiectum in quod huius potestatis et sacramenti est peccator/ confitens/ subditus duplici subiectione. Et quis minister idoneus. l.

Fiunt et executionem alicuius potestatis negari alicui/ intelligitur dupliciter. m.

Differentia huius potestatis a potestate ministrandi alia sacramenta. n.

Potestas clauis non est potestas soluendi et ligandi propinqua sed remota. o.

Vali sacerdotes recipientes potestatem clauis/ recipiunt spiritum sanctum in dono gratie gratis date. p.

Dupliciter accipitur spiritus sanctus/ in seipso et in dono. q.

Officij nō habent clauis regni: sed materialis templi. r.

Utrum christus habet clauis. s.

Quomodo inferior potest vti clauis in superiorem: cum obiectum eius sit peccator/ subditus duplici subiectione. t.

Distinctio. xx. Questio vnica.

Utrum penitentia peccatoris ad vitam necessaria/ protendatur vsq̄ ad terminum vie in hac vita.

Ad consequendam vitam eternam/ necessaria est penitentia post mortale peccatum. a.

Quid intelligitur per tempus penitentie: et quid per terminū vie. b.

Terminus salutaris penitentie durat vsq̄ ad finem presentis vite. c.

Penitentia vera non semper haberi potest in articulo mortis: vt quando vsus rationis deficit ante mortis articulum. d.

Periculosum est penitentiam differre vsq̄ ad articulum mortis. e.

Ponuntur ad hoc quattuor rationes. ibidem.

